11 Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. Łódź, Środa, 12 stycznia 1938 r. Rok X.

GŁOS PORANNY

DZIENNIK SPOŁECZNY, POLITYCZNY i LITERACKI

Redakcja: Piotrkowska 101. Tel. 144 44, 166 66, 177-77 i 188-88. Redaktor przyjmuje od godz. 6-ej — 7-ej wiecz. Cena 20 groszy Administracja: Piotrkowska 70. Telef.: 222-22 i 266-66 Tel. nocne: 144-44 i 177-77. Nr konta P. K. O. 603.400

Deklaracja gen. Skwarczyńskiego

ierdza on, że w Obozie Zjednoczenia Narodowego żadne istotne zmiany nie zajdą

Gen. Skwarczyński

Warsz. koresp. „Głosu Porannego" telefonuje:

Przedmiotem rozmów wczorajszych w sejmie było oczywiście onegdajsze ustąpienie płk. Adama Koca. W grupach pułkownikowskich twierdzono, że nastąpiło to nie tylko z powodu stanu zdrowia pułkownika, podkreślając jednocześnie, że szef poprzedniego obozu miarodajnego, płk. Sławek, TRWAŁ NA SWOIM STANOWISKU O WIELE DŁUŻEJ.

Wczoraj również ogłoszona została deklaracja nowego szefa O.Z.N., która ma właściwie jedynie nawiązać nić, łączącą przeszłość z przyszłością. Jakie nastąpią dalsze posunięcia, oczywiście w tej chwili trudno ustalić. W każdym razie dowodzi to, że już po przemówieniu czynnika decydującego na słynnej odprawie w październiku r. ub., powstała MYŚL POCZYNIENIA DALEKO IDĄCYCH ZMIAN, że hołd, złożony na zjeździe peowiaków, był hołdem pożegnalnym, obóz bowiem pomajowy żegna po rycersku swoich wodzów, choćby nawet bitwę przegrali.

O działalności gen. Skwarczyńskiego w tej chwili trudno coś określonego powiedzieć. W każdym razie twierdzą, że NIE OPRZE SIĘ ON O „NAPRAWĘ" ANI O PRAWICĘ, a będzie popierał kierunek centrowy, opierając się WYŁĄCZNIE O ZWIĄZEK LEGIONISTÓW I PEOWIAKÓW. To też krążą pogłoski, że obejmie on prawdopodobnie również stanowisko naczelnego komendanta związku legionistów.

Warsz. koresp. „Głosu Porannego" telefonuje:

Związek Młodej Polski wydał rozkaz do wszystkich swoich okręgów, w którym żegna się z pułkownikiem Kocem, jako z tym, który przeciwstawił się utworzeniu frontu ludowego, kierowanego przez komunistów.

Warsz. koresp. „Głosu Porannego" telefonuje:

Wczoraj odbyło się posiedzenie koła parlamentarnego OZN'u. Uchwalono regulamin, następnie wygłosił dłuższe przemówienie generalny referent pos. Sowiński na temat budżetu i planu budżetowego. W dyskusji mówiono o podatku specjalnym, o wydatkach pozabudżetowych i t. d.

WARSZAWA, 11 stycznia (PAT.) — W dniu dzisiejszym szef Obozu Zjednoczenia Narodowego gen. St. Skwarczyński wydał następujący okólnik do Obozu Zjednoczenia Narodowego:

Po objęciu szefostwa Obozu Zjednoczenia Narodowego pierwszym mym słowem zwracam się do mego szlachetnego poprzednika płk. Adama Koca, dziękując mu w imieniu całego Obozu za jego pracę a przede wszystkim z głębi jego serca i charakteru płynący wysoki ton moralny, będący w pracach obozu cechą niepospolitej wartości.

Witam wszystkich moich obecnych współpracowników, członków Obozu Zjednoczenia Narodowego, silnym kolegeńskim uściskiem dłoni. Pójdziemy dalej wytkniętym szlakiem — wprost do celu. Wskazaniem naszym pozostają nadal pisma, czyny i życie całe Marszałka Józefa Piłsudskiego — proste, silne i tak głębokie nakazy Marszałka Rydza - Śmigłego zjednoczenia narodu pod hasłem obrony państwa i dźwigania Polski wzwyż — wreszcie na tych podstawach opracowana i na istniejącym w Rzeczypospolitej prawnym stanie rzeczy oparta deklaracja Obozu Zjednoczenia Narodowego, ogłoszona przez płk. Adama Koca dnia 21 lutego ub. r.

ŻADNE ISTOTNE ZMIANY NIE ZACHODZĄ.

Nowym jestem tylko ja i moje siły, które dziś wszystkie bez reszty służbie idei zjednoczenia narodowego oddaję.

Przystępuję z zapałem do pracy, której doniosłość mnie porywa. Chcę, aby zapał ten udzielił się mym kolegom współpracownikom i szeregom organizacyjnym.

Cel naszej pracy jest wielki i rzetelny, jeśli praca ta, po męsku wytrwała, rwać będzie naprzód nurtem głębokim a nieustępliwym — wszystko co żywe i dzielne w narodzie pójdzie z nami.

(—) ST. SKWARCZYŃSKI

Szantaż na uniwersytetach

Profesor doktór Stanisław Kulczyński potępia próby rozbioru nauki polskiej

Lwowski koresp. „Głosu Porannego" telefonuje:

W dniu wczorajszym wywołało wielką sensację publikacja, którą ogłosił b. rektor uniwersytetu lwowskiego, prof. dr. Kulczyński, który, jak wiadomo, **podał się ostatnio do dymisji w związku z uchwałą rady profesorów o wprowadzeniu ghetta na uniwersytecie.**

List prof. Kulczyńskiego brzmi następująco:

„Wobec rozmaitych głosów, interpretujących fałszywie moje ustąpienie ze stanowiska rektora uniwersytetu Jana Kazimierza, proszę uprzejmie o ogłoszenie następującego mojego wyjaśnienia:

Dnia 7 b. m. złożyłem urząd rektora, ponieważ

nie chciałem położyć mego podpisu na akcie, który z imienia nazywa się „zarządzeniem władz rektorskich", w istocie zaś swojej jest wymuszonym pod presją teroru wekslem.

który realizować ma stronnictwo polityczne, a pokrywać uniwersytety kosztem swego prestiżu i swych żywotnych interesów.

Stronnictwo polityczne, którego dziełem jest teror, uprawiany na uniwersytetach, głosi hasło bezwzględnej walki z ekonomiczną i kulturalną przewagą żydów w naszym życiu, jednocześnie zaś głosi, że walkę tę prowadzić należy nie tylko od dołu, organizując bojkot i walkę konkurencyjną, ale także od góry, przez

stwarzanie wyjątkowego ustawodawstwa, ograniczającego prawa żydów w państwie i społeczeństwie.

Pierwszy postulat mieści się w ramach swobód organizacyjnych, jakie obowiązujące prawo pozostawia społeczeństwu. Drugi natomiast

możliwy jest tylko w ramach pewnego reżymu, który obcy jest reżymowi, obowiązującemu w naszym państwie.

Ponieważ tak jest, niepodobna wymusić na władzach ustawodawczych i wykonawczych rozporządzeń i ustaw o charakterze wyjątkowym. Nie można tego wymusić w szczególności ani na rządzie, ani na sejmie, ponieważ

władze te z platformy prawnej i konstytucyjnej zejść nie chcą, a są dość silne, aby oprzeć się terorowi.

Istnieją natomiast w państwie władze, i to wysokie

władze, które są wobec teroru bezsilne. Są nimi rektorzy i senaty akademickie.

Władze te mają prawo do wydawania pewnych zarządzeń o charakterze ogólnym. Władze te, stojące na czele instytucji niezależnych i szanowanych, wywierają bardzo poważny wpływ na społeczeństwo, bo wpływ, oparty o autorytet nauki.

Nic nie stoi na przeszkodzie, aby te właśnie władze i te instytucje steroryzować,

zmusić je do wydania zarządzeń o charakterze wyjątkowym i stworzyć w ten sposób precedens oraz silnie na społeczeństwo działający

przykład, jak ustrój i ustawodawstwo winny w państwie wyglądać.

Przykład ten, oparty o prestiż nauki, torować ma drogę do wprowadzenia analogicznych urządzeń w państwie. Stąd

hasło „urzędowego ghetta".

Ten dodatek „urzędowy" ma swoje istotne znaczenie, sprowadza bowiem cały problem zajmowania miejsc na salach wykładowych z platformy wolnego wyboru przez młodzież miejsc obok mniej lub więcej sympatycznych jej kolegów

na platformę zarządzeń wyjątkowych,

skierowanych przeciwko jednej grupie narodowościowej, względnie religijnej młodzieży.

Że ten dodatek „urzędowe ghetto" ma swoją istotną wagę, dowiodły tego wypadki na uniwersytecie we Lwowie, gdzie

zarządzenia, umożliwiające odseparowania się od żydów każdemu, kto z nimi obcować nie chce, nie uspokoiły stosunków i okazały się nie wystarczające. Brak mu bowiem posmaku i charakteru zarządzenia „wyjątkowego".

Na sprawę celowości ustaw wyjątkowych w stosunku do żydów, na sprawę zbawienności

reżymu politycznego, propagowanego przez hołdujące monopartyjnemu totalizmowi stronnictwo polityczne,

każdy zapatrywać się może, jak mu się podoba. Za zbawienność tych recept odpowiedzialne jest wyłącznie stronnictwo polityczne, które jest ich autorem. — W żadnym zaś razie

ani rektorzy, ani uniwersytety, ani nauka polska za zbawienność tych recept odpowiedzialności nie ponoszą, ponosić nie mogą i nie chcą.

Przymusowe angażowanie władz uniwersyteckich w realizowaniu i wprowadzaniu w życie koncepcji polityczno - prawnych stronnictwa politycznego

jest szantażem, wykonywanym na uniwersytetach i na nauce polskiej,

jest rabunkiem kapitału prestiżowego uniwersytetów i nauki na rzecz koncepcji politycznego stronnictwa. Za szantaż, uprawiany na uniwersytetach, płacą te czcigodne instytucje nie tylko swoim prestiżem,

płacą one także swoją zdolnością do pracy i rozkładem swojego ustroju.

Łatwo jest widzieć, że pod płaszczykiem pięknych haseł solidaryzmu narodowego i obrony polskości naszej kultury,

dokonuje się rozbiór autonomii uniwersyteckiej,

brutalne obdzieranie władz autonomicznych uniwersytetów z ich godności, a nauki polskiej z jej praw wolnościowych, jedynie zdolnych zapewnić jej rozwój.

Nauka nie może rozwijać się w warunkach przymusu, nie dlatego, że takie jest widzi mi się profesorów, ale dlatego, że

nauka jest myślą wolną, a myśl, która wolną nie jest, nie jest myślą naukową.

Bez nauki zaś trudno będzie żyć nie tylko uczonym, ale także i tym, których rękoma rozbiór polskiej nauki się dokonywa.

(—) Dr. STANISŁAW KULCZYŃSKI
profesor uniwersytetu
Jana Kazimierza

Goga urzęduje

Zwycięzcy w ogólnych wyborach dochodzą do wniosku, że ich przemówienia przedwyborcze są nieco kłopotliwe, a p. Octavian Goga, nowy premier rumuński, nie jest wyjątkiem od tej reguły. Możliwe jest nawet, że jest więcej zakłopotany, niż większość jego poprzedników. Nim wybory się rozpoczęły, nikt nie spodziewał się, że jego stronnictwo wyjdzie z urny jako czwarte zkolei, tym mniej spodziewano się, że on będzie powołany do formowania gabinetu. Ataki na żydów były jedną z cech jego kampanii; miał wiele do powiedzenia przeciw Rosji Sowieckiej i miał uprzejme słowa dla Włoch i Niemiec. Jego nieoczekiwane wyniesienie do władzy spowodowało we Francji pewien niepokój. Na liryczny telegram, który wysłał do Mussoliniego — Goga jest również rumuńskim poetą - laureatem — otrzymał odpowiedź, odpowiednio płomienną.

Zaiste, nie jest pewne, czy powołanie się p. Gogi na dumę swych współobywateli z powodu ich pochodzenia rzymskiego i na podziw, z jakim śledzą ewolucję nowych Włoch „we wszystkich fazach ich blasku", wywołało odruch, który znalazł wyraz w aluzji, że Francja mogłaby wstrzymać swą finansową i wojskową pomoc dla Rumunii.

Prawdą jest, że po wymienieniu grzeczności z Duce Goga dał do zrozumienia, iż uzna imperium włoskie nad Abisynią. Wprawdzie inne rządy uczyniły to również, a w wypadku p. Gogi możliwe jest, że uzyskał „qui pro quo", w rodzaju przyrzeczenia Włoch, że nie będą zachęcały węgierskich ambicyj irredentystycznych na koszt jego kraju. W każdym razie p. Micescu, nowy minister spraw zagranicznych zapewnił świat na ogół, a w szczególności Francję, że dawne aliansa jego kraju są nienaruszone, a on sam udaje się do Pragi, Białogrodu i Genewy; niewątpliwie dla tego, aby dać dalsze zapewnienia — o ile to byłoby potrzebne — że nowy rząd nie ma zamiaru przejść na zupełnie nową politykę zagraniczną.

Premier, którego stronnictwo liczy zaledwie dziesiątą część izby deputowanych, chyba nie zaryzykuje tak niebezpiecznego kursu. Co prawda możliwe jest, że polityka rumuńska, podobnie jak polska i belgijska, dąży do silniejszego oderwania się od większych ugrupowań europejskich, jeżeli obecny, nieszczęsny ruch ku tworzeniu się „frontów ideowych" potrwa w dalszym ciągu. Ale prorokowanie byłoby przedwczesne, nim gabinet Gogi nie będzie silniej ustabilizowany.

Tymczasem istnieją wskazówki, że jego antyżydowska polityka nie pójdzie tak daleko, jak to pozwalały przypuszczać przemówienia i akty ministrów narodowo - chrześcijańskich. Apel króla Karola o tolerancję, musiał wywrzeć wrażenie na rząd, którego on jest twórcą, a wzmocniony został przez akcję brytyjskiego i francuskiego rządu, które zwróciły uwagę pana Gogi na traktat mniejszościowy, który rząd rumuński i główne mocarstwa sprzymierzone i stowarzyszone podpisały w St. Germain w 1919

(„Times")

Groźne dla całego społeczeństwa

jest obniżenie wartości moralnej młodego pokolenia

Zarząd „Polskiego stowarzyszenia kobiet z wyższym wykształceniem, oddział lwowski", rozesłał do prasy następujące pismo z prośbą o umieszczenie:

Zabierając

głos w sprawie ekscesów na wyższych uczelniach,

kierujemy się:

1) troską o poziom kulturalny i moralny studiującej młodzieży,

2) poczuciem obowiązku stwierdzenia wobec wszystkich członkiń Stowarzyszenia kobiet z wyższym wykształceniem w Polsce i za granicą publicznie naszego w tej sprawie stanowiska, które wynika z założeń ideologicznych stowarzyszenia.

Kobiety, najściślej związane z zagadnieniami, tyczącymi się młodzieży, jako matki i wychowawczynie, w dużym stopniu odpowiedzialne za jej wychowanie,

nie mogą bez troski patrzeć milcząco na to, co dzieje się na wyższych uczelniach.

Uczelnie te od kilku lat wskutek ekscentryczności — tak niezbędnej dla celów nauki — stały się dogodnym— bo bezpiecznym — terenem coraz bardziej zaostrzającej się walki, która obniża ich powagę i hamuje bieg pracy dydaktycznej i naukowej.

Uniwersytet musi zapewnić wszystkim studiującym spokój i osobiste bezpieczeństwo,

musi stwarzać warunki współżycia i pracy, w których cała młodzież mogłaby się zaprawiać do krytycznego, naukowego myślenia. Musi przeciwdziałać atmosferze podniecenia i nieodpowiedzialnego rozpolitykowania, w której

łatwo przyjmują się demagogiczne hasła dnia i masowe niezdrowe sugestie.

Pewien odłam polskiej młodzieży, nie zważając na skutki swych poczynań,

w sposób barbarzyński występuje przeciw młodzieży żydowskiej, aby ją zmusić do rezygnacji ze studiów wyższych.

Walka, podjęta wbrew prawom każdego człowieka do kształcenia się i zarazem wbrew konstytucji, zapewniającej równe prawa wszystkim obywatelom, nie tylko wyrządza szkodę pobitej, często na całe życie okaleczonej młodzieży żydowskiej, lecz

staje się groźną dla całego naszego społeczeństwa.

Pacząc charaktery zarówno biorących w niej udział czynny, jak i całej masy młodzieży, bierne przypatrującej się bezkarne mu pastwieniu się nad bezbronnymi kolegami i koleżankami,

obniża wartość moralną całego pokolenia,

które wszak niedługo ma objąć przodujące stanowiska w państwie.

Młodzież, uznająca pałkę za najwymowniejszy argument, — przywykła do nieposzanowania prawa, do przeprowadzania swej woli terorem, do ukrywania się w murach uczelni przed karą za zbrodnicze czyny, czy taka młodzież może dawać gwarancję, że dla niej, gdy będzie sprawować odpowiedzialne funkcje w państwie, dobro publiczne stanie się „suprema lex"?

Czy ta młodzież, która w obecnej chwili metodą gwałtu usuwa żydów z wyższych uczelni, nie

będzie w przyszłości tymi samymi metodami zwalczać współobywateli dlatego, że wyznają inne poglądy społeczne, polityczne, lub religijne?

Wobec przerażających objawów zwyrodnienia dzisiejszego życia akademickiego, których następstwa niezawodnie dla całego życia społecznego będą bardzo ciężkie,

jest obowiązkiem kobiet zdać sobie sprawę z ich powagi i zająć względem nich wyraźne stanowisko.

Wprawdzie przywrócenie normalnego toku studiów i porządku na wyższych uczelniach należy do władz uniwersyteckich i administracyjnych, z tymi czynnikami jednak

w pracy nad przezwyciężeniem szerzącej się na uniwersytetach anarchii skutecznie współdziałać mogą i powinny zarówno organizacje społeczne, jak i ludzie prywatni.

Tworzą oni bowiem opinię publiczną, która jest potężną bronią we wszelkich poczynaniach publicznych.

Kobiety, zrzeszone w Stowarzyszeniu kobiet z wyższym wykształceniem, protestują przeciwko wnoszeniu elementu walk partyjnych i narodowościowych w mury naszych uczelni, które winny pozostać jedynie przybytkami wiedzy, gdzie

tylko dla wiecznej walki człowieka o prawdę jest miejsce.—

Potępiają jak najostrzej metody postępowania pewnego odłamu naszej młodzieży i zwracają się do swych młodszych koleżanek, obecnie studiujących, z apelem, aby będąc świadkami brutalnych czynów, a może nawet biorąc w nich udział, zaczęły przecież patrzeć na nie krytycznie i zastanowiły się, dokąd one prowadzą. Teraźniejszość nie skąpi nam przykładów, które pozwalają przewidzieć etapy dzisiejszych poczynań;

kto wie, czy w niedalekiej przyszłości nie nastąpi usuwanie kobiet z sal wykładowych!

Koleżanki! zastanówcie się i użyjcie całego swego wpływu, aby znowu spokój zapanował w salach wykładowych i pracowniach!

Zwracamy się do wszystkich kobiet, a szczególnie

do matek, aby nie szczędziły trudu i serca w pracy nad otrzeźwieniem zaślepionych synów i córek,

aby bacznie czuwały nad dziećmi ze szkół średnich i powszechnych, które, nie zdając sobie sprawy z tego, co robią, padają ofiarą agitacji starszej młodzieży i często jeszcze niewprawną ręką wypisują hasła bojowe na ścianach domów i parkanach, a także pod wodzą akademickiej młodzieży ruszają pochodem przez miasto, aby rozbijać szyby, napadać na przechodniów, rozdawać i odbierać razy.

Kobiety, którym zależy na zachowaniu i pomnażaniu dóbr kulturalnych państwa i narodu polskiego i które równocześnie bronią swoich własnych spraw,

muszą przeciwstawić się stwarzaniu atmosfery nienawiści, w której siła fizyczna obejmuje panowanie nad wartościami duchowymi.

Tylko w społeczeństwach, stojących wysoko pod względem moralnym i intelektualnym, może się utrwalić równe prawo dla kobiet.

Bismarck stanął w obronie

praw żydów i ochrony wszystkich warstw ludności

W ogłoszonej w tych dniach książce F. Koblera p. t. „Historia żydów w listach" znajduje się ciekawy dokument, który w związku z sytuacją żydów w Rumunii nabiera obecnie znaczenia aktualnego. Gdy w roku 1868 rozpoczęto wysiedlanie żydów z Jass, ówczesny prezydent Alliance Israelite Adolf Cremieux zwrócił się z memoriałem do państw gwarantów, które podpisały traktat z Rumunią. Pierwszy odpowiedział książę Bismarck listem treści następującej:

„W odpowiedzi na Pańskie pismo mam zaszczyt zakomunikować, że rząd JKMości wezwał swego przedstawiciela w Rumunii, aby użył całego swego wpływu celem zapewnienia Pańskim współwyznawcom w Rumunii ochrony, jaka im przysługuje we wszystkich krajach, gdzie ustawodawstwo ożywione jest duchem humanizmu i cywilizacji. Jestem zresztą głęboko przeświadczony, że zamierzenia księcia Karola są całkowicie zgodne z moimi życzeniami i z całego serca dąży on do takiego rozwoju rzeczy, który by pozwolił rządowi zapewnić ochronę wszystkim warstwom ludności, osiągając przy tym lepsze wyniki, niż dotychczas".

*

Czołowy organ niemieckich socjal - demokratów w Czechosłowacji „Sozial - Demokrat" donosi w korespodencji z Monachium o szeregu faktów torturowania i skatowania na śmierć więźniów żydowskich, internowanych w obozie koncentracyjnym w Dachau. Dwaj żydzi, Edgar Loewenstein i Loewenberg, nie mogąc znosić tortur, popełnili samobójstwo. — Żyda Loevy rozstrzelano. Inny żyd, internowany w Dachau, jako oskarżony o „Rassenschande", został tak storturowany, że w 8 dni po tym zmarł na skutek odniesionych ran.

Z karabinem w ręku trzeba sypiać w Abisynii

Mimo, iż kolonizacja w Abisynii postępuje bardzo szybko, ponieważ rząd włoski buduje nowe osady, zakłada plantacje, sprowadzając tysiące włochów z kraju, życie tych nowych osadników, a nawet robotników, zatrudnionych przy pracach, jest bardzo ciężkie. Napady oddziałów uzbrojonych abisyńczyków mnożą się. Nie ma spokojnych nocy. W czasie snu karabin znajduje się stale obok śpiącego, aby w każdej chwili można było odeprzeć napad.

Wycieczki:

Do San-Remo

2-tygodniowa zł. 375.—

Na Riwierę

ze zwiedzeniem Zürichu, Monte-Carlo i Paryża

23-dniowa zł. 575.—

Na Sycylię

ze zwiedzeniem Italii, Szwajcarii i Austrii

23-dniowa zł. 620.—

Ceny powyższe rozumieją się wraz z pełnym utrzymaniem i wszelkiemi świadczeniami.

Wyjazdy 5 lutego b. r.

Informacje i zapisy wyłącznie:

P.B.P. „ARGOS" Łódź, ul. Piotrkowska 60, tel. 101-76

Jadwiga de Vorski

poma

Po powrocie z Paryża wznowiła przyjęcia

Piotrkowska 121

Od 2 — 7 po poł Tel. 155-55

Cała Łódź

z niecierpliwością oczekuje wielkiej KARNAWAŁOWEJ PREMIERY

Zatańczymy!

W rolach głównych:

KRÓLEWSKA PARA TANCERZ

Fred ASTAIRE i Ginger Roger

Już wkrótce

W KINIE „RIALTO"

Życzenia dla Pana Prezydenta Rzplitej

złożył, w imieniu szefów misyj zagranicznych, nuncjusz Cortesi

Polska prowadzi politykę mądrą, dobroczynną i zmierzającą ku pokojowi

WARSZAWA, 11.I. (PAT.) — 11 stycznia pan **Prezydent R. P. i pani Mościcka dorocznym zwyczajem podejmowali obiadem na Zamku Królewskim szefów misji zagranicznych, akredytowanych w Warszawie** z nuncjuszem apostolskim, monsignorem Cortesi na czele.

Oprócz członków korpusu dyplomatycznego w obiedzie wzięli udział: **p. Marszałek Rydz - Śmigły,** członkowie rządu i in wyżsi przedstawiciele władz cywilnych i wojskowych.

Podczas obiadu ks. nuncjusz Cortesi wygłosił przemówienie, zawierające **życzenia noworoczne dla pana Prezydenta R. P.,** jakie zazwyczaj bywają składane w imieniu korpusu dyplomatycznego podczas przyjęcia w dniu 1 stycznia na Zamku, a które w tym roku nie mogły być wypowiedziane z powodu odwołania tego przyjęcia.

Mowa nuncjusza papieskiego

WARSZAWA, 11.I. (PAT) — Przemówienie J. E. ks. nuncjusza Cortesiego:

„Panie Prezydencie!

Moi szanowni koledzy z korpusu dyplomatycznego, których rzecznikiem mam zaszczyt być tu i ja sam pragniemy Panu podziękować za łaskawą uprzejmość, z którą pomyślał Pan o tym, by zebrać nas dookoła siebie na tym bankiecie po powrocie do zdrowia, z czego się wszyscy cieszymy. Jesteśmy szczęśliwi, mogąc skorzystać z tej sposobności, by wyrazić najlepsze życzenia dla szlachetnego narodu polskiego, którego losami Pan rządzi tak godnie. Oby Polska, spokojna o bezpieczeństwo swych granic, swobodna w wykonywaniu swych praw i w swej działalności, silna przywiązaniem i jednością ducha i serca wszystkich obywateli, mogła pomimo zmiennych kolei życia cieszyć się stałym szczęściem na swej drodze pokoju i postępu.

Składamy te życzenia z tym większą radością, że znamy naród polski, jako jeden z najzdolniejszych na ziemi, głęboko przywiązany do tradycyj duchowych i do ziemi swych przodków, który mimo bolesnych wypadków w swej historii zachował ciągłość swego istnienia narodowego i który zdaje się nie mieć innych trosk, jak tylko zapewnienie swego bezpieczeństwa przez wspaniałe dzieło swego wskrzeszenia.

Również pokojowe i konstruktywne dzieło, którego rząd Waszej Ekscelencji — z przyjemnością to stwierdzamy — dokonywuje w skali międzynarodowej przy pomocy szczerej koncepcji przyjaźni i solidarności, potwierdzonych w rozmaitych i uroczystych manifestacjach, a podkreślonych przez wizytę króla i mężów stanu, które miało miejsce w Warszawie, w ciągu roku, a które myśmy śledzili z sympatią.

W obliczu warunków tak niepewnych życia publicznego, które nas napawają wielkimi obawami, nie można marzyć o polityce bardziej mądrej i dobroczynnej, by uratować pokój światowy i cywilizację, polityce, która stara się sharmonizować słuszne prawa każdego narodu z dobrem ogólnym i zażegnać konflikty z braterską życzliwością, to znaczy, ta koncepcja, która wypływa z sił moralnych i duchowych, których potrzebę odczuwa świat cały i do których niedawno odwoływał się Ojciec Święty w sposób tak wzruszający i tak ojcowski.

Oby Bóg zechciał wysłuchać tych życzeń, które — nie wątpimy w to — są drogie Pańskiemu sercu, Panie Prezydencie i które Pan zechce łaskawie przyjąć wraz z życzeniami, które bardzo serdecznie składamy, osobistej pomyślności dla Waszej Ekscelencji i dostojnych członków jego rządu".

Odpowiedź Głowy Państwa

WARSZAWA, 11.I. (PAT) — Odpowiedź Pana Prezydenta R. P. na mowę ks. nuncjusza:

„Księże nuncjuszu!

Ceniąc wysoko podniosłe słowa i uprzejme wyrazy życzeń, które Wasza Ekscelencja zechciał mi złożyć w imieniu dostojnych monarchów i głów państw, reprezentowanych w Polsce, proszę Waszą Ekscelencję ze swej strony, by zechciał u progu Nowego Roku być wobec nich wyrazicielem mych bardzo serdecznych i gorących życzeń szczęścia i pomyślności ich krajów.

Wasza Ekscelencja zechciał wspomnieć w swym doskonałym przemówieniu dwa czynniki, które decydują o stanowisku naszego kraju w obliczu aktualnych zagadnień. Pierwszy — to niewątpliwie ciężkie i trudne warunki pracy międzynarodowej w chwili obecnej, a drugi — to wrodzona tendencja i instynkt naszego narodu w kierunku układania swych stosunków z innymi na zasadach szacunku dla innych i dla samego siebie, oraz szczerej i dobrej woli życzliwego zrozumienia życia i dążeń innych narodów.

Te dwa czynniki z natury rzeczy określają również politykę mego rządu. Mimo wszystkich trudności, z jakimi świat ma dziś do czynienia, nie straciliśmy jednak wiary w przewagę czynnika dobrej woli i życzliwości nad trudnościami, które powstają i powtarzają się tak często w historii. Doświadczenia uczą nas, że nie można jednym aktem, jednym podpisem, jedną koncepcją zmienić odrazu tych dziedzin życia międzynarodowego, które budzą niepokój i troskę, ale wierzymy równie, że istnieje możność stopniowego układania stosunków między narodami na podstawach lepszych i sprawiedliwszych. Sądzę, że instynkt naszego narodu uchroni nas zarówno przed złudzeniami, jak i przed pesymizmem.

Dlatego też cenię przypomnienie przez Waszą Ekscelencję, że rok ubiegły dał nam możność wielu bezpośrednich kontaktów w pierwszej linii z okazji wizyty monarchy sprzymierzonego państwa jak i szeregu wybitnych mężów stanu krajów, z którymi Polska utrzymuje przyjazne stosunki.

Szczególną wagę przywiązuję natomiast do zrozumienia aspiracyj, trosk i prac wszystkich innych państw, których tak godnych przedstawicieli widzę dziś na Zamku warszawskim.

Życzę, ażebyśmy wszyscy w nadchodzącym roku mogli na podstawie realnych faktów nabyć więcej optymizmu i przeżyć mniej rozczarowań".

dla CERY NORMALNEJ półtłusty krem VIRGINIA - PERFECTION

Regent Horthy w Polsce

przyjęty zostanie oficjalnie przez Pana Prezydenta Rzplitej w Krakowie

WARSZAWA, 11.I. (PAT.) — Na skutek zaproszenia p. Prezydenta R. P. J. W. regent Królestwa Węgier przybędzie do Polski z początkiem przyszłego miesiąca.

P. Prezydent R. P. przyjmie regenta Węgier oficjalnie w Krakowie, skąd uda się w towarzystwie dostojnego gościa na polowanie do Białowieży.

Poprawki senatu odrzucone

Ostateczny los ustawy o ochronie lokatorów rozstrzygnie się w czwartek

Warsz. kor. „Głosu Porannego" telefonuje:

Na wczorajszym posiedzeniu komisji prawniczej sejmu rozważano poprawki, poczynione przez senat w ustawie o ochronie lokatorów.

Wszystkie poprawki senatu zostały odrzucone: poprawkę co do zniżki komornego odrzucono 11 głosami, a resztę poprawek 18 głosami.

Punkt ciężkości znajduje się jednak nie w komisji tylko na plenum sejmu, to też **w czwartek zapadnie ostateczna decyzja.** Jeśli uda się kamienicznikom zmobilizować trzy piąte głosów, to wtedy poprawki senatu upadną.

Projekt ustawy o ustroju adwokatury

Warsz. kor. „Głosu Porannego" telefonuje:

Dziś o godz. 11 zrana odbędzie się posiedzenie podkomisji prawniczej senatu, na którym rozważany będzie projekt ustawy o ustroju adwokatury.

Bójki i awantury o stragany

zlikwidowała policja w Rawie Mazowieckiej

Warsz. koresp. „Głosu Porannego" telefonuje:

W Rawie Mazowieckiej miejscowi endecy postanowili zaprowadzić na rynku targowym „ghetto", **wyznaczając oddzielne miejsca dla handlarzy - żydów.**

Handlarze żydowscy, na znak protestu, nie przybyli na targ, natomiast zwrócili się, za pośrednictwem swych organizacji do urzędu wojewódzkiego.

Władze skasowały „ghetto" na targu.

W związku z tym, w dniu wczorajszym, handlarze żydowscy powrócili na rynek i zajęli swoje dawne miejsca. Spotkali się jednak ze sprzeciwem ze strony endeckich prowodyrów i agitatorów. **Doszło wskutek tego do bójek,** w trakcie których **przewrócono szereg straganów oraz wybito szyby w kilku sklepach.**

Przybyła policja nie dopuściła do dalszych incydentów, **przywracając szybko spokój.**

W sprawie tych zajść interweniował wczoraj w warszawskim urzędzie wojewódzkim i ministerstwie spraw wewnętrznych, poseł dr. Sommerstein.

Dochodzenie policyjne ustaliło, że głównymi sprawcami awantur byli następujący **członkowie Stronnictwa Narodowego:** Lewandowski, Marcinkowski, Hajkowski, Racikowa i Kowacki.

Pod wysokim protektoratem

zbiórka na szkolnictwo polskie zagranicą

WARSZAWA, 11 1. (PAT). Pod wysokim protektoratem pana Prezydenta Rzeczypospolitej prof. Ignacego Mościckiego, pana Marszałka Polski Edwarda Śmigłego - Rydza i Jego Eminencji Prymasa Polski ks. kardynała dr. Augustyna Hlonda odbędzie się w dniach od 15 stycznia do 15 lutego r. b. na terenie całego państwa zbiórka na fundusz szkolnictwa polskiego zagranicą.

Rada Funduszu Pracy obradowała wczoraj

Warsz. kor. „Głosu Porannego" telefonuje:

Wczoraj odbyło się pod przewodnictwem min. Kościałkowskiego posiedzenie rady Funduszu Pracy.

Po omówieniu i przedyskutowaniu szeregu aktualnych zagadnień, min. Kościałkowski wygłosił dłuższe przemówienie, poświęcone zagadnieniom najbliższych planów Funduszu Pracy.

Zastępcza służba wojskowa

...ych, którzy nie zostali wcieleni w ciągu ostatnich 5 lat

...awski koresp. „Głosu Po...o" telefonuje:

...isterstwo spraw wewnętrz... wydało nowy okólnik o powo...niu dla spełnienia zastępczego ...ku wojskowego.

...ał art. 98 ustawy o po...nym obowiązku wojskowym powoływane będą wszystkie osoby, które do 1 stycznia roku kalendarzowego, następującego po roku uznania ich za niepodlegających wcieleniu do szeregów, zaliczeni zostali do kategorii C, D, przeniesieni do rezerwy naskutek ulg, oraz przeniesienia do rezerwy z ponadkontyngentowych po ukończeniu 25 roku życia.

W r. 1938 powoływani będą ci wszyscy, którzy w latach 1933, 34, 35, 36 i 37 uregulowali swój stosunek do służby wojskowej w wyżej wspomniany sposób.

...jąc szybko na ...IOC ZIMOWĄ ...ejszasz bezrobocie

Ciunkiewiczowa i Parylewicz

jako świadkowie w nowym procesie adwokata Hofmokl-Ostrowskiego

Z Warszawy donoszą:

Dziś w sądzie okręgowym w Warszawie odbyć się ma sensacyjny proces, w którym jako świadek zeznawać będzie niedawno zwolniona z więzienia Ciunkiewiczowa.

Przed kilku tygodniami ukazała się w pismach krakowskich wiadomość, że adw. Hofmokl Ostrowski występuje do sądu najwyższego o rewizję procesu Ciunkiewiczowej, wyszły bowiem po jej zwolnieniu z więzienia na jaw rewelacyjne szczegóły, które tę zagmatwaną sprawę mają przedstawić w zupełnie odmiennym świetle.

Oto okazało się rzekomo, że angielskie towarzystwo asekuracyjne Lloyd, które oskarżyło Ciunkiewiczową o sfingowanie kradzieży, wręczyć miało sędziemu śledczemu Wątorowi z Krakowa, który prowadził wówczas dochodzenie w tej sprawie czek, na 30.000 franków.

Sędzia Wątor skarży redaktorów pism, w których ukazała się wzmianka i adw. Hofmokl-Ostrowskiego jako domniemanego inspiratora tych pism.

Oprócz Ciunkiewiczowej zeznawać będzie jako świadek b. prezes sądu apelacyjnego w Krakowie, p. Parylewicz, który jeszcze jako urzędujący prezes udzielił dymisji sędziemu Wątorowi.

Protest kongresu żydowskiego

przeciwko eksterminacyjnej polityce nowego rządu bukareszteńskiego

GENEWA, 11.I. (PAT.) — Komitet wykonawczy światowego kongresu żydowskiego odbył posiedzenie, na którym przyjęto rezolucję, zakomunikowaną wszystkim państwom — członkom rady ligi narodów, jak również Stanom Zjednoczonym.

Rezolucja ta protestuje energicznie przeciwko antyżydowskiej polityce nowego rządu rumuńskiego, będącej wynikiem propagandy prowadzonej od kilku lat we wszystkich krajach świata.

Komitet wykonawczy oświadcza, iż **polityka ta stanowi pogwałcenie podpisanego przez Rumunię traktatu z 1919 roku** gwarantującego równouprawnienie wszystkich obywateli i ustalającego ścisły związek pomiędzy tymi gwarancjami, a uzyskanym przez Rumunię zwiększeniem jej terytorium.

Komitet podaje dalej, iż składa radzie ligi narodów, zbierającej się 17 stycznia w Genewie, deklarację, zgodną z zasadami ustalonymi przez ligę narodów, **w celu zachowania w całości praw ludności żydowskiej w Rumunii.** Ponadto komitet wykonawczy zakłada **energiczny protest przeciwko wiadomościom ze źródła rumuńskiego, według którego rząd bukareszteński kwestionuje charakter obywateli 500 tysiącom żydów w Rumunii i grozi im wydaleniem.**

Komitet stwierdza, że z wyjątkiem zaledwie kilku tysięcy uchodźców, częściowo zresztą już naturalizowanych, 500 tysięcy żydów, przeciwko którym zwraca się nowy rząd, posiada w myśl obowiązujących traktatów, narodowość rumuńską, **ponieważ przyłączeni zostali do Rumunii równocześnie z obszarami państw, których byli obywatelami.** —

Rewizja naturalizacji

BUKARESZT, 11.I. (PAT.)— Wczoraj wieczorem odbyło się dłuższe posiedzenie rady ministrów, na którym, jak głosi komunikat, zajmowano się **sprawą rewizji naturalizacji,** uzyskanej przez żywioły semickie po wojnie. Rada ministrów zajmowała się także kwestią obniżenia cen na niektóre artykuły pierwszej potrzeby i powzięła postanowienia, mające na celu przyjście z pomocą rolnikom.

„Pozostaniemy wiernymi"

BUKARESZT, 11.I (ŻAT.) — „Curieul Israelit", organ „Unii żydów rumuńskich" zamieścił apel do ludności żydowskiej, **aby nie upadała na duchu i nie dała się ogarnąć depresji,** kontynuując swe zajęcia codzienne.

Apel kończy się słowami, **że żydzi rumuńscy pomimo ciosów, które na nich spadają, pozostaną wiernymi synami Rumunii i lojalnymi obywatelami.**

Bojkot towarów rumuńskich

jeżeli rząd Gogi nie zaniecha akcji antyżydowskiej

NEW YORK, 11 stycznia. — (ŻAT.) — Na konferencji kongresu żydowsko - amerykańskiego, która odbyła się w Cincinati, gorące przemówienie wygłosił dr. Stephen Wise, który apelował do amerykańskiej opinii publicznej, aby STANĘŁA W OBRONIE PRZEŚLADOWANYCH ŻYDÓW RUMUŃSKICH.

Konferencja powzięła rezolucję ZAPOWIADAJĄCĄ PROKLAMOWANIE BOJKOTU TOWARÓW RUMUŃSKICH, jeśli rząd rumuński nie zaniecha antyżydowskiej akcji eksterminacyjnej.

Bracia Bratianu pogodzili się!

Zjednoczone Stronnictwo Liberalne nie będzie robić trudności rządowi Gogi

BUKARESZT, 11 1. (PAT). — Wczoraj wieczorem **zaszedł w życiu politycznym Rumunii fakt, który będzie miał niewątpliwie duże znaczenie** dla dalszego kształtowania się stosunków wewnętrzno - politycznych kraju. W godzinach wieczornych, po wspólnej naradzie przedstawicieli dwóch stronnictw liberalnych, a mianowicie partii liberalnej, na czele której stoi **Dinu Bratianu** i która wchodziła w skład rządu premiera Tatarescu, oraz partii liberalnej **Jerzego Bratianu, doszło do zjednoczenia obu stronnictw.**

W komunikacie, donoszącym o tym fakcie, zostało podkreślone, że Jerzy Bratianu wystosował do partii Dinu Bratianu list, w którym **stwierdził konieczność zjednoczenia obu ugrupowań liberalnych.** Komitet centralny stronnictwa Dinu Bratianu, przyjąwszy treść listu do wiadomości i oceniając w pełni istotną konieczność zjednoczenia wyraził swą całkowitą zgodę na tę propozycję.

W dalszym ciągu komunikat stwierdza, że **Zjednoczone Stronnictwo Liberalne nie będzie przyczyniało trudności obecnemu rządowi, stawać będzie jednak zawsze w obronie legalnych rządów.**

Postanowiono zaprotestować przeciwko projektowi rozwiązania ostatnio wybranego parlamentu, jak i przeciwko rozwiązaniu organów lokalnego samorządu terytorialnego i zawodowego.

Po posiedzeniu połączonych stronnictw, **Dinu Bratianu,** zapytywany przez dziennikarzy o świadczył, że w obecnym czasie rozpadania się partii politycznych, rumuńskie stronnictwo liberalne dało dowód, że jest organizmem zdyscyplinowanym o silnych tradycjach, skupiającym siły pozytywne.

Jerzy Bratianu ze swej strony oświadczył: „Jestem zadowolony z dokonanego przez nas połączenia obu ugrupowań, ponieważ jest ono pożądane zarówno dla stronnictwa liberalnego, jak i dla całego kraju".

Zjednoczenie obu odłamów stronnictwa liberalnego spotkało się z pewną krytyką ze strony niektórych członków partii, czego wyrazem była m. in. **rezygnacja b. min. Manolescu - Strugna i b. dyrektora gabinetu premiera Tatarescu Sibiceanu** ze stanowisk, zajmowanych w centralnym komitecie partii Dinu Bratianu. Obydwaj pozostali jednakże w szeregach stronnictwa liberalnego.

Bomba miała eksplodować o godz. 22-ej...!

Inżynier, dozorca i ktoś trzeci organizowali zamachy w Paryżu

PARYŻ, 11 1. (PAT). Po długich i niezwykle trudnych dochodzeniach władze bezpieczeństwa zdołały ustalić, że **oba straszne wybuchy, jakie miały miejsce w dzielnicy Etoile zostały dokonane przez trzy osoby, które prawdopodobnie należały do organizacji CSAR.**

Hipoteza ta potwierdziła się w następstwie dochodzeń, prowadzonych przeciwko winnym przechowywania broni. Ustalone zostało, że zamachów terorystycznych dokonali w pierwszym rzędzie **inżynier Metenier de Chamallieres, zamieszkały w Clermint. Ferrand, który był głównym organizatorem zamachów. następnie dozorca Macon, który zbiegł do Hiszpanii i wreszcie trzecia osobistość jest nieustalona.**

Wina aresztowanego inżyniera Metenier i dozorcy Macona została **ustalona niezbicie.** Ostatnie decydujące wyjaśnienia w związku z tymi zamachami otrzymały władze bezpieczeństwa **z zeznań Pierre Locuty'ego, przesłuchanego jako świadka w aferze CSAR'u.**

Świadek ten stwierdził, że on osobiście idąc za wskazówkami Metenier, **odniósł na ulicę Presbourg *material* wybuchowy,** który następnie zniszczył budynek. Locuty wyjawił szczegóły, dotyczące swego przyjęcia i działalności w organizacji CSAR W związku z wybuchem na placu Etoile, Locuty stwierdza, że Metenier wezwał go do siebie dnia 11 września rano. Przedstawił mu następnie **szereg nieznanych osob,** m. in., jak przypuszcza, p. Moreau de la Meuse i Macona. Moreau przedstawił zebranym, jak **należy wysadzić dwa gmachy przy pomocy bomb.** Następnie Metenier zabił gwoździami skrzynki z materiałami wybuchowymi.

Locuty stwierdza również, **że zegar bomby, która miała wysadzić gmach przy ul. Presbourg nastawił na godz. 22-gą.** Samochodem Metenier, Locuty i Macon udali się wraz ze skrzyniami na ul. Boissiere, a następnie Locuty udał się na ul. Presbourg, gdzie wręczył dozorcy skrzynkę. Koleją podziemną Locuty udał się na dworzec Lyoński, a stamtąd pociągiem do Clermont. **Locuty stwierdza z całą stanowczością, że w czasie ładowania bomb Metenier zapewniał, iż wybuch nie pociągnie za sobą ofiar w ludziach.**

Władze bezpieczeństwa z innych źródeł otrzymały potwierdzenie, że Deloncle, Pozzo di Borgo, Tenaille i Metenier na krótko przed zamachami terorystycznymi bawili w Nancy. W styczniu 1937 r., dn. 21. gen. Dusseigneur i Deloncle **udali się do Hiszpanii przez Hendayae.** W dwa dni później powrócili do Francji w towarzystwie członka francuskiej partii społecznej Orana.

Na tym wczorajszy dzień śledztwa został zakończony.

Wrażenie exposé min. Becka

we wszystkich centrach politycznych Europy

Warsz. koresp. „Głosu Porannego" telefonuje:

Cała prasa europejska omawia z dużym zainteresowaniem **mowę min. Becka,** przy czym na ogół **komentarze do expose są przychylne.**

W ANGLII

największe zainteresowanie wywołują te ustępy przemówienia, które dotyczą **stosunku Polski wobec ligi narodów,** oraz stwierdzenie, że Polska musi znać rozmiar i zakres swoich zobowiązań wobec **ligi, która utraciła swoją uniwersalność.**

Obszerne komentarze ukazały się również w całej prasie

FRANCUSKIEJ,

które w pierwszym rzędzie podkreślają ustępy, dotyczące **sojuszu polsko - francuskiego** oraz stanowiska Polski wobec ligi narodów.

Publicysta de Brinon w dzienniku ekonomicznym **„Information"** podkreśla, że mowa min. Becka niewątpliwie wywoła zadowolenie w Foreign Office, ponieważ minister wyraził w niej dobitnie swoją całkowitą **zgodność poglądów z min. Edenem** co do zadań ligi narodów i roli dyplomacji w organizacji pokoju europejskiego. To też mowa min. Becka **jest dla rządu angielskiego satysfakcją i poparciem,** tym cenniejszym w obliczu kłopotów, jakie sprawia Anglii Daleki Wschód.

Również

W RZYMIE I W BERLINIE

expose wywołało duże zainteresowanie i komentowane jest przez koła polityczne **bardzo przychylnie.** — W tych kołach szczególnie dodatnie wrażenie wywołały oczywiście **słowa o konieczności szanowania praw poszczególnych narodów** do urządzania życia wewnętrznego według własnego uznania, oraz przestroga pod adresem prądów politycznych, które chciałyby z ligi uczynić narzędzie walki z państwami totalnymi.

Za rozpoznanie Hauptmana

otrzymał posługacz stacji benzynowej 7.500 dol.

TRENTON (New Jersey), — 11 1. (PAT). Wczoraj dokonano podziału 25,000 dolarów, przeznaczonych przez stan Jersey na nagrodę za wykrycie sprawców porwania dziecka płk. Lindbergha. Podziału dokonał gubernator pomiędzy około 100 osób. Największą część — 7,500 dolarów otrzymał posługacz ze stacji benzynowej w pobliżu N. Jorku Walter Lyle, który rozpoznał Hauptmana, zaś murzyni Lorry Criver i William Allen, którzy znaleźli zwłoki dziecka, otrzymali po 5,000 dolarów. Reszta osób otrzymała sumy znacznie mniejsze.

Kasacja adw. Szumańskiego

rozpatrywana będzie przez S. N. w kwietniu

Warsz. kor. „Głosu Porannego" telefonuje:

Jak się dowiadujemy, adw. Szumański, skazany przez warszawski sąd okręgowy w drugiej instancji na 8 miesięcy więzienia i grzywnę, wniósł skargę kasacyjną do sądu najwyższego.

Sprawa ta będzie rozpatrywana w sądzie najwyższym w kwietniu.

Konferencja cesarska postanowiła kontynuować wojnę

TOKIO, 11.1. (PAT) — Posiedzenie konferencji cesarskiej zatwierdziło postanowienie gabinetu w sprawie zwalczania rządu chińskiego aż do czasu, gdy obecny regime antyjapoński zainicjowany przez Czang - Kai - Szeka nie zostanie poddany rewizji.

Konferencja powzięła poza tym szereg postanowień natury politycznej i wojskowej.

Nagroda Osietzky'ego sprzeniewierzona przez adwokata?

W berlińskim sądzie karnym rozpatrywana była sprawa adwokata Bannowa, stanowiąca echo głośnej w swoim czasie historii z nagrodą Nobla Osietzky'ego.

Jak wiadomo pisarz niemiecki, któremu przyznano w roku ubiegłym nagrodę pokojową Nobla, znajdował się w owej chwili w obozie koncentracyjnym i nie był obecny przy wręczaniu premii. Zamiast niego przybył do Sztokholmu adwokat berliński Bannow, który przedstawił pełnomocnictwo na odbiór pieniędzy. Podpis Osietzky'ego na tym dokumencie był uwierzytelniony w należyty sposób i komitet nagrody Nobla, po sprawdzeniu dokumentu, wypłacił pieniądze Bannowi.

Co się stało po tym — dokładnie nie wiadomo. Obecnie w pismach niemieckich ukazały się krótkie doniesienia, że sąd karny rozpatrywał sprawę adw. Bannowa, oskarżonego o sprzeniewierzenie nagrody Nobla Osietzky'ego. Adwokat skazany został na karę więzienia i grzywnę.

MROZOL
„GĄSECKI"
Oryginalna maść
MROZOL - „Gąseckiego"
skutecznie usuwa zaczerwienienia, obrzęk oraz znakomicie leczy ranki i owrzodzenia, powstałe na skutek
ODMROŻENIA

Wyniki meczów w mistrzostwo hokejowe

Rozegrane w dniu wczorajszym mecze hokejowe przyniosły znów wysokie rezultaty, co świadczy o nierównym poziomie partnerów. W klasie A Ł. K. S. pobił Wimę 6:0, w klasie B Zjednoczone wygrało z Makabi 13:3, a mecz SKS. (Zgierz) — Hakoah zakończył się zwycięstwem zgierzan 6:0.

Mocna postawa Anglii i Francji

wywołana zwycięstwami wojsk rządowych pod Teruelem

LONDYN, 11 1. (PAT). Dziś przed południem podkomitet nieinterwencji odbył 2-godzinne posiedzenie, na którym rozpatrzono sprawozdania rzeczoznawców w sprawie trzech głównych punktów, zaproponowanego w swoim czasie planu brytyjskiego, a mianowicie w **sprawie organizacji wycofania ochotników, w sprawie przyznania praw kombatantów oraz w sprawie wzmożenia kontroli.**

Co do pierwszego punktu **nie osiągnięto porozumienia w kwestii komisji mieszanych,** jakie mają wyjechać do Hiszpanii celem obliczenia i posegregowania ewakuowanych ochotników.

W sprawie przyznania praw **kombatantów** dyskusja toczyła się dokoła ustalenia pojęcia „wycofania poważnej części ochotników". Ze strony Francji, W. Brytanii, Belgii, Szwecji, Czechosłowacji i Z. S. R. R. wysunięto propozycję określenia owej „przeważnej części" na 75 proc. ogólnej ilości ochotników, ze strony Niemiec i Włoch proponowano jedną trzecią.

Wreszcie w sprawie wzmocnienia kontroli nieinterwencji ze strony Niemiec i Włoch ujawnił się **stanowczy opór przeciwko kontynuowaniu kontroli morskiej przez zainstalowanie obserwatorów w portach hiszpańskich.**

Na ogół **wyniki dzisiejszej dyskusji w podkomitecie nieinterwencji są negatywne, i jak dotąd porozumienie** w sprawie propozycji technicznych, opracowanych przez ekspertów, **nie zostało osiągnięte.** Należy przy tym zauważyć, że ze **strony brytyjskiej i francuskiej najwyraźniej nie wykazywano w toku dzisiejszej dyskusji zbyt wiele ustępliwości** i odbiera się wrażenie, że **ostatnie walki o Teruel wpłynęły w pewnym stopniu na stanowisko obu tych mocarstw.**

Eksplozja w tunelu kolejki podziemnej w Madrycie

LONDYN, 11 stycznia (PAT.) Według nadeszłych tutaj wiadomości, w tunelu kolejki podziemnej w Madrycie **nastąpił silny wybuch,** wywołany przez podłożenie znacznego ładunku dynamitu. Wybuch nastąpił w chwili, gdy na stację kolejki wjeżdżał pociąg, przepełniony pasażerami. **Jest wielu zabitych i rannych.** Bliższych szczegółów na razie brak, gdyż władze madryckie zabroniły ich publikowania.

BARCELONA, 11.I. (PAT.) — Ministerstwo obrony narodowej komunikuje, że wojska republikańskie **poprawiły swe stanowiska na odcinku Muela de Teruel.** 19-ty korpus armii posunął się naprzód, nie napotykając na opór.

Na innych frontach nic godnego uwagi nie zaszło.

W płonącym samolocie komunikacyjnym

zginął syn prezydenta Argentyny wraz z dziewięcioma pasażerami

NOWY JORK, 11 1. (PAT). Samolot komunikacyjny należący do North West Airlines **rozbił się i spłonął w pobliżu miasteczka Bozeman** w stanie Montana, w odległości mniej więcej 120 klm. od Yellowstone Park.

Dwóch farmerów, którzy przypadkowo znaleźli się w pobliżu miejsca katastrofy, oświadczyło, że **od płonącego sa**

CHOROBY KOBIECE
Twórcy klasycznych podręczników, omawiających choroby kobiece, podnoszą korzystne działanie naturalnej wody gorzkiej **Franciszka - Józefa,** także w zakresie swej praktyki.

molotu bił tak straszliwy żar, że niemożliwością było zbliżyć się, aby nieść pomoc ofiarom wypadku.

BOZEMAN (Stan Montana). 11 1. (PAT). Jak się obecnie okazuje, w samolocie, który uległ katastrofie, **znajdowało się 10 osób. Wszystkie one zginęły** w czasie pożaru.

BUENOS AIRES, 11 1. (Pat). Wiadomość o katastrofie, w której **zginął syn prezydenta republiki argentyńskiej Eduardo Justo** wywołała nietylko w całym kraju, ale i w całej Ameryce wielkie wrażenie. Syn prezydenta wraz z 8 wyższymi oficerami argentyńskimi wracał samolotem wojskowym z uroczystości założenia kamienia węgielnego **pod budowę mostu międzynarodowego pomiędzy Argentyną a Brazylią w Paso** de Los Libres.

Wskutek gwałtownej burzy i ulewnego deszczu, **samolot spadł na ziemię i stanął w płomieniach.**

BUENOS AIRES, 11 1. (Pat). Prezydent Justo udał się specjalnym pociągiem do Monteca-Sevas, **aby wziąć udział w przewiezieniu ofiar katastrofy do Buenos Aires.**

Wśród ofiar katastrofy znajdują się oprócz syna prezydenta Justo, szef gabinetu wojskowego płk. Schweizer, ppłk. Bergamini, dowódca pułku lotniczego, podsekretarz stanu w ministerstwie marynarki Breschnik, dwaj podpułkownicy, major, kapitan, mechanik pokładowy i radiotelegrafista.

W chwili katastrofy przy sterze samolotu znajdował się ppłk. Bergamini.

Oś Berlin-Rzym zawodzi!

Węgrzy z goryczą przyjmują ostatnie posunięcia nowego rządu rumuńskiego

BUDAPESZT, 11 stycznia. — (Tel. wł.) — Konferencja przedstawicieli państw, sygnatariuszy protokułu rzymskiego, odbywa się wśród dużego zainteresowania. Osobliwości nadaje jej fakt, że odbywa się **zaraz po zmianie reżimu w Rumunii i ożywieniu propagandy narodowo - socjalistycznej w Austrii.**

Podczas narad konferencji, zostały ujawnione **niedomagania osi Berlin — Rzym.**

Ze strony węgierskiej z goryczą notowano objawy entuzjazmu dla nowego reżimu w Rumunii, jakie widziano w Berlinie i w prasie Rzeszy oraz w Rzymie, a natomiast **prasa budapeszteńska z wielkim zadowoleniem notowała interwencje państw zachodnich w Bukareszcie w obronie mniejszości narodowych skierowanej także przeciwko mniejszości węgierskiej w Siedmiogrodzie.** Nie brak też głosów, wyrażających powątpiewanie, czy stosunki węgiersko - niemieckie a także włosko - niemieckie, wytworzą atmosferę, korzystną dla dotychczasowej konfiguracji politycznej w basenie naddunajskim. **Chętnie są notowane głosy prasy francuskiej, propagującej koncepcję większego zbliżenia Budapesztu, Wiednia i Pragi,** a w konsekwencji uwzględnienia zamysłów Hodży przy rozwiązaniu problemu państw naddunajskich.

Z kół zbliżonych do delegacji austriackiej, korespondent dowiaduje się, że **kanclerz Schuschnigg ma wystąpić z własnym planem współpracy gospodarczej państw naddunajskich,** a plan ten nie różni się zbytnio od koncepcji premiera Hodży. **Niemieckie koła polityczne odnoszą się nieprzychylnie do koncepcji Schuschnigga i są nimi wysoce zaniepokojone.**

O ile można się zorientować z dotychczasowych rozmów pomiędzy delegatami Italii, Węgier i Austrii, **konferencja budapeszteńska nie przyniesie zbyt konkretnych wyników.** Uchodzi za rzecz pewną, że:

1) ani Austria, ani Węgry nie przystąpią do paktu antykomunistycznego,

2) oba państwa pozostaną nadal w lidze narodów,

3) uznanie rządu gen. Franco nastąpi w drodze faktów, ale nie w drodze prawnej.

Jak zginął profesor Starkey

W pościgu za jego mordercami zaangażowane jest wojsko i samoloty

JEROZOLIMA, 11 1. (PAT). Jak donosiliśmy, teroryści dokonali wczoraj strasznej zbrodni, **mordując archeologa angielskiego Starkeya,** który kierował pracami wykopaliskowymi w Palestynie.

Według wyjaśnień, jakie tu nadeszły, uzbrojona banda zatrzymała samochód uczonego na drodze pomiędzy Hebronem a obozem archeologów w Tel ul Doueir. **Starkeya zmuszono do wyjścia z samochodu, a następnie zabito kilkoma strzałami.** Dwóch pomocników znakomitego archeologa zwolniono. Odkrycia dokonane przez Starkeya pozwoliły na odnalezienie prastarej fortecy, pochodzącej jeszcze z epoki Jeremiasza.

JEROZOLIMA, 11 1. (ŻAT). W Jerozolimie odbył się dziś **pogrzeb zamordowanego w dniu wczorajszym przez terorystów arabskich archeologa angielskiego, prof. J. L. Starkeya.** W pogrzebie brał udział Wauchope, członkowie Agencji Żydowskiej, wszyscy konsulowie państw obcych w Jerozolimie i przedstawiciele licznych instytucji i organizacji żydowskich. W czasie pogrzebu nad kondukt em krążyły samoloty wojskowe

JEROZOLIMA, 11 1. (ŻAT). Patrol wojskowy, **który tropi morderców prof. Starkeya,** natrafił niedaleko Hebronu na grupę 20 terorystów arabskich. Akcja pościgowa jest kontynuowana.

Kilku policjantów pomocniczych niedaleko Jaknaam spostrzegło bandę, złożoną z blisko 200 terorystów arabskich. **Wezwano większy oddział wojska i samoloty.** Na razie brak dalszych szczegółów akcji pościgowej.

HAIFA, 11 1. (PAT). **Donoszą o gwałtownym starciu pomiędzy partyzantami a wojskiem** w pobliżu m. Megiddo w północnej Palestynie. Partyzanci zbiegli, pozostawiając 600 naboi i dwie bomby.

W Jerozolimie i w Hajfie **ostrzelano żydowskie autobusy. Jeden pasażer jest ranny.**

Zgon profesora Otto Warburga b. prezydenta organizacji sjonistycznej

BERLIN, 11.1. (ŻAT) — W Berlinie zmarł dziś prof. Otto Warburg wybitny botanik i b. prezydent organizacji sjonistycznej.

Urodzony w r. 1859 w Hamburgu. W 1891 został powołany na docenta uniwersytetu berlińskiego, na którym otrzymał później profesurę. Warburg ogłosił szereg dzieł naukowych o roślinach kauczukowych, roślinach kultywowanych i in. W 1900 Warburg zainteresował się kolonizacją żydowską w Palestynie. Od VI kongresu sjonistycznego brał czynny udział w ruchu sjonistycznym, kierując szeregiem gałęzi pracy praktycznej. Z jego inicjatywy powstały liczne instytucje, jak szkoła sztuki zdobniczej Bocalel, Land Development Company, towarzystwo palestynograficzne, rolnicza stacja doświadczalna w Atlit i in.

W 1905 r. Warburg wybrany został na członka ścisłego komitetu wykonawczego organizacji sjonistycznej. Warburg zainicjował także utworzenie funduszu kultury żydowskiej i brał czynny udział w pracach przygotowawczych do założenia uniwersytetu hebrajskiego. Na X kongresie sjonistycznym (1911) Warburg wybrany został na stanowisko prezydenta organizacji sjonistycznej i zajmował stanowisko to do roku 1920. W późniejszych latach rozwinął on rozgałęzioną pracę w Palestynie, będąc także czynnym na U. H. w Jerozolimie.

Pewna dama siedziała koło Hermanna Bahra.

— Cieszę się bardzo — powiedziała, — że siedzę koło Teodora Däublera.

Bermann Bahr, nieco zagniewany, a nieco ubawiony tą zamianą, odpowiedział:

— Mam wprawdzie równie długą brodę, co Teodor Däubler, ale w rzeczywistości jestem Johannes Brahms.

Dama jest zachwycona:

— Ach, przecież pan napisał tę słynną książkę, to niezmiernie ciekawe dzieło... jakże się ono nazywa?

— Pani ma napewno na myśli „Życie zwierząt" Brehma — pomógł jej uprzejmie, poczym szybko odszedł w rozwianą brodą.

*

Pewien anglik zaprosił szkota na międzynarodowy piknik.

— Zjawią się przedstawiciele wszystkich narodów i każdy przyniesie jako podarek najlepszy produkt swego kraju — zauważył gospodarz z uprzejmym uśmiechem.

Następnego dnia zjawiają się przedstawiciele najróżnorodniejszych krajów: włoch przynosi koszyk wspaniałych melonów, rosjanin niesie miskę świeżego kawioru, francuz ofiaruje butelkę burgunda, czech — butelkę pilznera, szwed — próbkę ich słynnego punczu, a szkot... swego syna.

*

Pani Brzusiakowa sprzecza się z małżonkiem:

— Dobrze — mówi — załóżmy się!

— A o co? — pyta p. Brzusiak.

— Jeśli ja wygram, kupisz mi okrycie.

— A jeśli przegrasz?

— Kupisz mi tylko kapelusz!

*

W przedziale kolejowym siedzą dwaj znani jasnowidze, słynący z odczytywania cudzych myśli. Siedzą milcząco już od pół godziny. Wtem jeden z nich wstaje z oznakami silnego zdenerwowania:

— Nie mogę znieść tych ciągłych sprzeciwów! — woła do swego milczącego vis-avis i wychodzi z przedziału, trzaskając drzwiami.

*

Pewien obywatel Stanów Zjednoczonych, ochrzczony imieniem wielkiego filozofa starożytnej Grecji, Sokratesa i noszący szanowane w świecie businessmanów amerykańskich nazwisko Soofield, zgłosił do państwowego urzędu patentowego wniosek o przyznanie mu patentu na dowód istnienia Boga. Patent ten istotnie przyznano za numerem 1987.186. Obrotny imiennik wielkiego filozofa greckiego, któremu współcześni za jego działalność podali puchar cykuty, zamierza sprzedać opracowany przez siebie dowód istności Boga kaznodziejom amerykańskim. Podobno dotychczas na rozesłane przez siebie oferty otrzymał on już ponad 1000 zgłoszeń.

Wszystko przewidział Hannusen

prócz tego, że go zastrzelą zaniepokojeni przyjaciele i klienci

Astrolog, telepata, okultysta i jasnowidz **JAN HANNUSEN** był jednocześnie doskonałym artystą i na scenkach variete i kabaretów pokazywał to, co zwykliśmy nazywać cudami. Odgadywał numery telefonów nieznanych mu osób, z zawiązanymi oczyma odnajdywał wśród tysiącznych tłumów zupełnie mu nieznanego Müllera, czy Schulza, opowiadał osobom wśród publiczności ich przeszłość, przepowiadał przyszłość, a podczas antraktów sprzedawał horoskopy. Występy jego cieszyły się zawsze wielkim powodzeniem i publiczność tłumnie przybywała na spektakle.

Głównym źródłem dochodów tego rodzaju „cudotwórców" są domowe „przyjęcia"; na tych przyjęciach można zawsze spotkać tych ludzi, których interesuje dzień jutrzejszy.

Dla celów reklamowych Hannusen wydawał codzienne pisemko astrologiczne, w którym **jeszcze w roku 1931 „na podstawie gwiazd" przepowiedział dojście Hitlera do władzy.**

Hannusen, który był niegłupim człowiekiem, ocenił w porę realny stosunek sił i postawił na Hitlera, który już wówczas miał niemałe szanse. Było to jeszcze w owych czasach, gdy Goebbels usiłował zrobić karierę, jako reżyser teatralny, a Goering był conocnym gościem barów na Augsburgerstrasse.

Przepowiednie na korzyść Hitlera zbliżyły Hannusena z narodowymi socjalistami,

a obecny burmistrz Berlina hr. Helldorf stał się jego serdecznym przyjacielem. Również inni członkowie parlamentu, później rozstrzelani w sprawie Röhma, a więc Ernst, Breckendorf czy Rickert, czuli się u Hannusena, jak u siebie w domu...

Astrolog miał własny samochód i prywatny jacht,

którym wyjeżdżał latem na morze objeżdżając miejscowości kąpieliskowe i biorąc po 100 marek za „konsultację".

Mieszkanie jego było urządzone w stylu współczesnego Cagliostro. Niespodziane efekty świetlne ćmiły świadomość, a gabinet jego był artystycznie przystrojony mistycznymi atrybutami. Tu urządzano spirytystyczne seanse i

stoliki poruszały się,

posłuszne wszystkim najnowszym wynalazkom techniki.

Klientela Hannusena, starannie wybrana, składała się w olbrzymiej większości z tych, którzy

opierali wszystkie swe plany na zmianie reżymu

i szykowali się do zrobienia kariery. Niełatwo było dostać się na prywatne przyjęcie do Hannusena. Przede wszystkim należało się telefonicznie lub pisemnie zgłosić do sekretarza, ustalić dzień i godzinę. Elegancka, milcząca panienka notuje na karteczce imię, nazwisko, wiek, stanowisko społeczne klienta, kasa odbiera honorarium, po czym klient zostaje zaproszony do poczekalni, stąd dopiero po pewnym oczekiwaniu dostaje się do gabinetu samego Hannusena. Tu

„pacjent stawia trzy pytania,

na które Hannusen odpowiada, wprowadzając się rzekomo w tym celu w trans... Zewnętrzne urządzenie, oświetlenie, gra cieni, czaszka na biurku i Hannusen w czarnym surducie, blady, wychudzony, z głęboko osadzonymi oczyma — wszystko to stwarzało odpowiedni nastrój. Hannusen odpowiadał na trzy zadane pytania, poczym wstrząsał się, jak gdyby wracał do rzeczywistości i seans był skończony... Następny...

Wszystkie przepowiednie Hannusena spełniały się,

urzeczywistniła się także jego przepowiednia co do przyjścia Hitlera do władzy...

W swym pisemku astrologicznym Hannusen reklamuje swe nadludzkie zdolności i zostaje zaangażowany do berlińskiej „Scali". Mijają pierwsze dni zachwytów i manifestacji...

Nieuszminkowana twarz narodowego socjalizmu przybiera grymas rzeczywistości,

a Hannusen w ogromnej, mieszczącej 4,000 osób „Scali" robi doskonałe interesy... Każdy chce spojrzeć na proroka, który przepowiedział przyjście Hitlera jeszcze wówczas, kiedy zdawało się, że nie ma on żadnych szans...

Ale oto

pewnego pięknego dnia zjawia się w „Scali" oddział czarnych szturmowców S. S. i zabiera Hannusena

z jego garderoby jeszcze przed występem. Dyrekcja zawiadamia publiczność o nagłej chorobie jasnowidza i zwraca za bilety.

Dokąd zabrano proroka?

Co się stało z nieszczęsnym żydem z czeskiego miasteczka Tabor?

Hannusen mógł wszystko przepowiedzieć, ale tego, że zostanie bezlitośnie zabity, a zwłoki jego rzucone w pobliżu granicy czeskiej na szosę — tego nie mógł przepowiedzieć... Hannusen był żydem. Wiedzieli o tym narodowi socjaliści, z którymi razem hulał, nie mogli o tym nie wiedzieć, bowiem

wystarczyło nań spojrzeć, aby zorientować się w jego semickim pochodzeniu.

Był żydem i wiedział zbyt wiele rzeczy, o których nikt nie powinien wiedzieć, a tym bardziej żyd.

Jego liczni klienci i zwolennicy przestraszyli się, iż może nastąpić moment, gdy Hannusen opowie o nich taką prawdę, która będzie gorsza od najgorszego kłamstwa...

I Hannusen został zabity...

Dziwolągi cenzury

w państwach nawskroś demokratycznych

W ostatnim numerze tygodnika paryskiego „Marianne" ukazał się artykuł Beniamina Cremieux, zagorzałego przeciwnika ustrojów totalnych, o cenzurze w państwach demokratycznych. Cremieux przytacza następujące ciekawe przykłady:

W liberalnej **Anglii** istnieje urząd kanclerza do spraw cenzury, zajmujący się badaniem, czy dzieła sztuki nie zawierają jakich aluzji, dotyczących domu królewskiego, oraz perwersji i anomalii seksualnych. W wypadku stwierdzenia pozytywnego tych faktów, książka, czy też widowisko teatralne, podlega natychmiastowym represjom. I tak do ostatnich lat wzbronione było na scenach angielskich odgrywanie głośnego dramatu **PIRANDELLA „Sześć postaci w poszukiwaniu autora"** z powodu mniemanego motywu kazirodztwa, znajdującego się w tej sztuce. Z podobnych powodów został zakazany **„Oscar Wilde" LESSLIE i SEWEL STOKE'A** oraz **„Bitter Harvest" KATARZYNY TURNEY — historia miłości lorda Byrona i jego siostry.** Zakazano również wystawienia **„Victorii Reginy" LAURENCE'A HOUSMANA** i dopiero na skutek interwencji **ANDRE MAUROIS i GABY MORLAY** zniesiono zakaz.

W **Stanach Zjednoczonych** uchwałą poszczególnych stanów i stowarzyszeń prywatnych wzbroniono kolportowanie utworów **RABELAISA, LA FONTAINE'A, VOLTEIRE'A, DIDEROTA, BALZAKA, FLAUBERTA, ZOLI I MAUPASSANTA.** Cremieux podaje, że utwory te, o ile nie są zakazane oficjalnie, to napotykają stale na nieprzezwyciężone trudności: giną posyłki pocztowe, zwołuje się protestacyjne wiece i t. d.

W **Belgii** i **Holandii** utwory, posądzone o tendencje antykatolickie i antyflamandzkie, są zabronione. Represje posuwają się tak daleko, że np. ostatnio uwięziono w Holandii znanego księgarza La Haye za to, że miał u siebie w księgarni na składzie utwory **MAGNUSA HIRSCHFELDA** z dziedziny seksuologii.

We Francji cenzura też nie śpi: wydawnictwa periodyczne i prasa są często kontrolowane na dworcach i konfiskowane przez władze. Najgłośniejszą sprawą jednak było odebranie legii honorowej **VIKTOROWI MARGUERITTE** po ogłoszeniu jego słynnej **„Garconne".**

Dalej Cremieux podaje, że figa narodów zasypywana jest skargami **węgrów** i **słowaków** przeciwko rządowi w Pradze, który zabrania rozpowszechniania arcydzieł literatury węgierskiej.

Podobnie **bułgarzy** macedońscy oskarżają rząd **belgradzki** a **słoweńcy** z Istrii—rząd **rzymski.**

Najzabawniejsze historie cenzuralne zachodzą w **Palestynie.** Jak wiadomo, miejscowe władze walczą zaciekle przeciwko językowi „jidisch", wprowadzając wszędzie hebrajszczyznę. To też jedna z drukarń w Tel-Avivie, która ośmieliła się ogłaszać książki i dzienniki w języku „jidisch", została zdemolowana!

Na końcu Cremieux podaje przykłady, gdy **sami wydawcy paryscy stosują cenzurę.** Wiedząc, że skoro wydrukują jakąś książkę nieprzychylną dla rządu Berlina, Rzymu czy Moskwy, wszystkie ich wydawnictwa zostaną zakazane w danym państwie, przesiewają przez sito składane rękopisy, kwalifikując je, wedle mniej lub bardziej ożywionych stosunków wydawniczych z poszczególnymi państwami.

GRAND-KINO
Pocz. o godz. 4-ej
W 2-im tygodniu wyświetlania filmu
Kościuszko pod Racławicami
zniżamy ceny biletów
85 gr. i 1.09 na I. seans **1.09, 1.50 i 2.20** na pozostałe seanse.

Zagadki nazw geograficznych

Morze Czarne i Czerwone nie mają nic wspólnego z kolorami

Geograficzne nazwy różnych miejscowości kuli ziemskiej, rzek, wysp i t. d. wydają się nam często zupełnie zagadkowe, a pochodzenie ich gubi się w mrokach zamierzchłych czasów. Czasami jednakże udaje się rozwiązać taką zagadkę. — Tak naprzykład stopniowo wyjaśniło się, skąd powstały nazwy mórz Czarnego i Czerwonego. — Okazuje się, że jest to błędne tłumaczenie nazw arabskich. Narody wschodnie oznaczały strony świata kolorami: południe nazywało się czerwonym, a północ — czarnym. — W ten sposób morze Czerwone jest morzem Południowym, a morze Czarne — Północnym.— Próba niektórych geografów wyjaśnienia nazwy morza Czerwonego kolorem pływających w jego wodach wodorostów okazała się nieistotną.

Większość amerykańskich nazw geograficznych jest pochodzenia indiańskiego. Manhattan oznacza w języku czerwonoskórych — „ziemia pijanych"; tu zobaczyli po raz pierwszy, jak potrafią upijać się biali. Chicago znaczy „śmierdzące miasto"; czerwonoskórzy przez długi czas nie potrafili przyzwyczaić się do przykrego, ich zdaniem, zapachu ludzi białych.

Ocean Atlantycki zawdzięcza swą nazwę mitowi o atlantach. Stolica Brazylii nazywa się Rio de Janeiro, to jest „styczniowa rzeka". Miejsce to zostało odkryte w styczniu 1515 roku, przy czym odkrywcy przyjęli wielką zatokę, u której mieści się obecnie miasto, za ujście rzeki.

Również na podstawie omyłki otrzymała swą nazwę rzeka Amazonka: biali, którzy tu przybyli po raz pierwszy, wzięli długowłosych idian za kobiety-amazonki

„POLTOUR"
Polskie Biuro Podróży Sp. Akc.
Oddział w Łodzi, Traugutta 2 — telef. 107-56.
Indywidualne wyjazdy do Wiednia, Paryża i Włoch
Wycieczki do Palestyny i na Bliski Wschód
Zapisy i informacje w P. B. P. „POLTOUR", Traugutta 2, telef. 107-56.

Wiadomości bieżące

DYŻURY APTEK. — Nocy dziejszej dyżurują następujące apteki: Kon i S-ka, Plac Kościelny 8, . Charemzy, Pomorska 12, W. Wagner i S-ka, Piotrkowska 67, J. ajączkiewicz i S-ka, Plac Boerne-a, Z. Gorczyckiego, Przejazd 59, . Epsztajna, Piotrkowska 225, Z. zymańskiego, Przędzalniana 75.

DODATKOWA KOMISJA POBOOWA. — W sobotę, dnia 15 bm. lokalu przy ul. Piotrkowskiej 165 rzędować będzie dodatkowa komisja poborowa dla PKU Łódź - Miato I. Zgłosić się winni poborowi ocznika 1916 i starszych, którzy otychczas nie stawali do przeglą-u wojskowego, nie mają uregulowanego stosunku do służby wojskowej, zamieszkują na terenie 2, 3, , 8, 9 i 11 komisariatu i otrzymali imienne wezwania ze starotwa grodzkiego.

WYŁOŻENIE SPISU POBOROWYCH. — W okresie do dnia 15 . m. wyłożony jest do publicznego rzejrzenia spis poborowych 1917 ocznika w biurze wydziału wojkowego przy ul. Piotrkowskiej r. 165.

Zainteresowani poborowi winni w tym terminie zgłosić się, sprawdzić prawidłowość zapisu i w razie stwierdzenia niedokładności wnosić poprawki.

Sprawozdanie magistratu
z okresu 5-letniej działalności

W swoim czasie, zapadła w zarządzie miejskim uchwała w sprawie wydania w formie książki obszernego sprawozdania z działalności magistratu za lata 1933 — 1936.

Sprawozdanie objąć miało działalność wszystkich urzędów, instytucji, agend i przedsiębiorstw samorządowych w okresie czteroletnim. Projekt ten nie został jednak urzeczywistniony, bowiem, jak okazuje się, prezydent Godlewski, wyraził pogląd, że wydawnictwo powyższe powinno objąć okres 5-letni, a więc włącznie z rokiem 1937.

W związku z tym, sprawozdanie za okres 5-letni ukaże się w roku bieżącym. Prez. Godlewski zarządził, aby wszystkie podległe mu urzędy dostarczyły sprawozdań za rok 1937 do 10 lutego r. b.

Giełda mięsna
otrzyma regulamin wewnętrzny

Pod przewodnictwem wiceprezydenta Kozłowskiego odbyło się w magistracie posiedzenie w sprawie rozpoczęcia działalności giełdy mięsnej, a zwłaszcza w przedmiocie obrotu mięsem.

W wyniku obrad ustalono, że czynność ta będzie mogła w zasadzie być wykonywana przez giełdę, jednak zanim rozpocznie ona swą właściwą działalność, zostanie opracowany specjalny regulamin wewnętrzny giełdy.

Doraźne zbiórki
na pomoc zimową w styczniu

Na skutek instrukcji centralnych władz komitetu pomocy zimowej, obywatelski komitet łódzki projektuje zorganizowanie w najbliższym czasie kilku dodatkowych, dorocznych zbiórek na rzecz najbiedniejszych, na dożywianie dziatwy w szkołach, oraz na pomoc dziežową.

Pierwsza z tych doraźnych zbiórek przeprowadzona zostanie w dniu 20 stycznia przez związek rezerwistów.

Światła i cienie szkolnictwa
Drugi dzień obrad zjazdu kierowników oświaty pozaszkolnej w Łodzi

Wczorajszy, drugi dzień obrad zjazdu oświaty pozaszkolnej w Łodzi upłynął pod znakiem **referatów zasadniczych**, wygłoszonych przez przedstawicieli poszczególnych ośrodków miejskich, a omawiających obszernie zarówno podstawy szkolnictwa wieczorowego dla dorosłych i szkolnictwa zawodowego, jak i **bolączki tego działu oświaty.**

W referatach wskazano na trudność, jaką sprawia **brak odpowiednich lokali dla oświaty pozaszkolnej, na zbyt małą liczbę etatów nauczycielskich,** oraz na inne usterki, których usunięcie mogłoby szybko przyczynić się **do podniesienia poziomu oświaty pozaszkolnej.**

W godzinach popołudniowych rozpoczęła się **debata nad referatami i wysuniętymi wnioskami.**

Debatom tym przysłuchiwali się z dużą uwagą przedstawiciele ministerstwa oświaty, bawiący na zjeździe, z **dyrektorem departamentu, dr. Polakiem na czele.**

W dniu dzisiejszym nastąpi zakończenie dyskusji, uchwalenie rezolucji i **zamknięcie trzydniowego zjazdu.**

Korzystając z przyjazdu do Łodzi przedstawiciel kierownictwa oświaty pozaszkolnej z wielu dużych miast Polski, zwołana zostanie dzisiaj do inspektoratu szkolnego konferencja, która będzie miała na celu omówienie osiągniętych rezultatów, oraz **wskazań na najbliższą przyszłość.** W konferencji wezmą udział przedstawiciele samorządu łódzkiego.

Należy nadmienić, że oczekiwany w dniu wczorajszym przyjazd kuratora okręgu szkolnego łódzko - warszawskiego, p. Ambroziewicza do Łodzi nie nastąpił.

Nowy budynek szkolny
zostanie w sobotę oddany do użytku publicznego

W sobotę, dnia 15 b. m. oddany zostanie do użytku nowo-rozbudowany gmach miejskiej szkoły powszechnej nr. 28 przy ulicy Franciszkańskiej 75. Nowy budynek szkolny składa się z kilkunastu dużych i przestronnych sal wykładowych oraz z sal gimnastycznych. Ponadto nowa szkoła posiadać będzie własne pracownie przyrodnicze i rysunkowe tak, że dostosowana będzie w zupełności do współczesnych wymogów pedagogiki.

W związku z tym zaznaczyć należy, że miasto nasze posiada do tej chwili 12 budynków szkolnych, wyposażonych we wszystkie najbardziej nowoczesne urządzenia. Do szkół tych uczęszcza jednak zaledwie jedna trzecia część dziatwy szkolnej, natomiast pozostałe dzieci pobierają w dalszym ciągu naukę w warunkach niezbyt odpowiednich, w szkołach mieszczących się w domach mieszkalnych.

Dwa pożary na ul. Pomorskiej
Płonęła suszarnia i paliło się w dwuch mieszkaniach

Wczoraj o godzinie 4,30 nad ranem powiadomiono centralę straży ogniowej o wybuchu pożaru **na terenie posesji Krauskopfa przy ul. Pomorskiej 44.** Na miejsce wyruszyły 3 plutony z naczelnikami: Kosem, Komorowskim i Górskim na czele.

W chwili przybycia straży w ogniu stała suszarnia **farbiarni zarobkowej Borucha Gutgolda.** Pożar powstał od pieca, który nie był należycie uszczelniony. Płomieniami objęte zostały nagromadzone zapasy bawełny. Pożar szybko się rozszerzał, **zagrażając sąsiednim kompleksom fabrycznym.**

Straż ogniowa, po opanowaniu sytuacji, pożar ugasiła. Zniszczeniu uległo częściowo wnętrze suszarni, oraz spaliła się pewna ilość bawełny. Właściciel firmy oblicza straty na **około 6,000 zł.** Fabryka jest ubezpieczona.

*

W 7 minut po wezwaniu straży ogniowej do powyższego pożaru, **nastąpił drugi alarm.** O kilkaset metrów dalej, w domu **przy ulicy Pomorskiej 50, należącym do M. Syszkiewicza, I. Wołkowskiej i E. Kozłowskiego** wybuchł pożar w mieszkaniu lokatorów M. Frenkla i A. Berlińskiego. Wskutek wadliwej konstrukcji przewodu kominowego zapalił się w tych mieszkaniach sufit i podłoga. Ogień szybko się rozszerzał, zagrażając sąsiednim mieszkaniom. Wśród lokatorów powstała panika. Na szczęście przybyłe na miejsce dwa plutony straży w porę pożar ugasiły. Straty wynoszą kilkaset złotych.

Dziś, w środę, o godz. 12-ej w drugą bolesną rocznicę śmierci najukochańszej Matki naszej

b. p. **Marii Abezhauzowej**

odbędzie się na cmentarzu żydowskim nabożeństwo żałobne, o czym zawiadamiają przyjaciół i znajomych

DZIECI

Świadczenia emerytalne
Jak należy się o nie starać

Wobec masowego zgłaszania przez robotników roszczeń o świadczenia emerytalne, zakład ubezpieczeń społecznych wyjaśnia, że roszczenia o rentę inwalidzką należy zgłaszać do miejscowej ubezpieczalni społecznej. Roszczenia mogą być zgłaszane pisemnie lub ustnie. Do roszczeń należy dołączyć następujące dokumenty: 1) legitymację ubezpieczeniową, 2) metrykę urodzenia, 3) zaświadczenie ustne pracodawcy o zwolnieniu z pracy z podaniem przyczyny zwolnienia z pracy, przy czym to zaświadczenie powinno być wystawione przez pracodawcę w miarę możności na formularzu, na jakim wydawane są zaświadczenia dla funduszu pracy, 4) metryki urodzenia dzieci poniżej 17 lat życia dla chłopców i poniżej 18 lat życia dla dziewcząt, 5) jeżeli zgłaszający roszczenie otrzymuje rentę wypadkową, powinien również dołączyć do roszczenia ostatnią decyzję zakładu ubezpieczeń społecznych w sprawie tej renty.

Niedostarczenie przez zgłaszających roszczenia wymaganych dokumentów naraża ubezpieczalnię społeczną na przeprowadzenie zbędnej korespondencji oraz utrudnia zakładowi ubezpieczeń społecznych ostateczne załatwienie roszczeń.

Fabryki tasiem zamknięte
Przemysłowcy obawiali się ogłoszenia strajku okupacyjnego

Jak wiadomo, w fabrykach tasiem bawełnianych i lnianych oraz w sznurowadlarniach łódzkich trwa zatarg na tle wypowiedzenia umowy zbiorowej, oraz wysuniętych żądań podwyżkowych. Dotychczasowe konferencje w inspekcji pracy nie doprowadziły do rezultatu, gdyż fabrykanci odmówili uwzględnienia postulatu w sprawie podwyżki stawek.

W ścisłym związku z wytworzoną sytuacją, wśród robotników zaczęto przebąkiwać o strajku, a nawet zwołano już w tym celu zebrania.

Tymczasem przemysłowcy zaskoczyli robotników i, w obawie przed strajkiem okupacyjnym zamknęli swe fabryki. 500 robotników pozostało bez pracy.

CAPITOL

Dziś i dni następnych!

Potężny dramat erotyczno obyczajowy polskiej produkcji filmowej p. t.

„Skłamałam"

Fascynujący film ludzkich namiętności, którego akcja odbywa się w ŁODZI. W rolach głównych:

Jadwiga Smosarska i Eugeniusz Bodo

W pozostałych rolach:

Ziembińska, Wesołowski, Znicz

Nadprogram: Wspaniały dodatek

Ceny miejsc na wszystkie seanse od 54 gr.

Obłożony język

Brak apetytu... Zwróćcie uwagę na działanie żołądka. Zażyjcie kilka razy leczniczej Herbaty Chambard, która niezawodnie reguluje wypróżnienie. — Cena pud. zł. 1.30, podw. pud. zł. 1.95, torebka 35 gr.

Miejski dom pracy
przeniesiony do nowego gmachu

W dniu wczorajszym miejski dom pracy przeniesiony został ze swej dotychczasowej siedziby przy ul. Sienkiewicza 47 do nowego gmachu miejskiego przy ul. Brzeźnej 3.

Budynek przy ul. Brzeźnej został gruntownie wyremontowany i dostosowany do potrzeb zakładu wychowawczego.

Remont domu przy ul. Kalnej 10 dobiega końca i, jak nas informują, w najbliższym już czasie Łódzkie Tow. Przeciwżebracze będzie w nim mogło uruchomić zarówno zbiornię dla żebraków, jak i dom starców i kalek.

CASINO

Pocz. 4. 6. 8. 10

FILM, który WSZYSCY MUSZĄ ZOBACZYĆ!

TOWARZYSZE BRONI

(La grande illusion)

W 3-cim tygodniu rekordowego powodzenia

CENY MIEJSC ZNACZNIE ZNIŻONE

1.09 zł. i 1.50 zł.

na wszystkie seanse

Powszechność układu
w przemyśle jedwabniczym

Związek zawodowy robotników przemysłu jedwabniczego wystąpił z wnioskiem o nadanie umowie zbiorowej, zawartej w tym przemyśle, prawa powszechnie obowiązującego.

W wyniku podjętej obecnie akcji układ został ogłoszony w dzienniku zbiorowych umów, po czym w okresie 2 tygodni przemysłowcy, oraz robotnicy mają prawo wnosić odwołania.

Po tym okresie zostanie ogłoszona powszechność układu na zasadzie zarządzenia ministerstwa opieki społecznej.

Podatek hotelowy
będzie zredukowany?

Stowarzyszenie hotelarzy podjęło akcję u władz centralnych w Warszawie o zmianę opodatkowania pokoi, wynajmowanych przez hotele i pensjonaty. W sprawie tej złożono władzom specjalny memoriał, w którym wskazano, że zbyt wysoka stawka podatkowa uniemożliwia dostosowanie cenników w hotelach do potrzeb ruchu turystycznego.

Hotelarze domagają się obniżki podatku z 12 na 8 proc.

Ofiary
złożone w administracji „Głosu Porannego"

Szpreiregen, Olszer Michał i Widawski zł. 8.— na Pomoc Zimową.

Foto Hollywood na Pomoc Zimową zł. 5.—.

7 dni na kolonii „Makabi" w Zakopanem

zł. 79.- obejmuje przejazd koleją w obie strony, utrzymanie w pensjonacie „Córuśka", taksa klimatyczna i kurs narciarski. — Wyjazdy indywidualne. — Wycieczka 3-dniowa do Zakopanego zł. 39.- od 13—17/I 1938

Zapisy i informacje: „Makabi", Al. Kościuszki 21, tel. 241-07.

Zuchwałe włamanie do mieszkania

Udaremniona kradzież narzędzi lekarskich.— Aresztowanie złodzieja perfum

Wydział śledczy powiadomiony został **o zuchwałym włamaniu**, jakie dokonane zostało wczoraj do mieszkania **Lindy Siemiatyckiej przy ul. Sienkiewicza 89.** Sprawcy, skorzystawszy z nieobecności domowników, wyłamali zamek u drzwi wejściowych i dostali się do wnętrza mieszkania. Tu **spakowali w worki większą ilość garderoby, bielizny i kosztowności ogólnej wartości około 5,000 zł.** Przez nikogo niespostrzeżeni złoczyńcy zbiegli w nieznanym kierunku.

Wydział śledczy wdrożył energiczne dochodzenie. **Zatrzymano kilka osób**, podejrzan. o dokonanie tej kradzieży. Nazwiska trzymane są narazie w tajemnicy. Śledztwo w toku.

*

Do przychodni ubezpieczalni społecznej **przy ulicy Al. 1 Maja 16**, w której ordynują dr.dr. Goldwasser i Lewi, za pomocą wyłamania zamka u drzwi **dostali się dwaj złodzieje.** Gdy poczęli pakować narzędzia lekarskie, zauważyła ich dozorczyni, która wszczęła alarm. Złoczyńcy rzucili się ku ucieczce.

Syn dozorcy, Jan Bernacki, ujął jednego ze złodziei i doprowadził do komisariatu. Tu okazało się, iż jest to **Manela Koselman (Południowa 4).** Osadzono go w areszcie. Wspólnik Koselmana, za którym pościg trwa, zdołał skraść **kilka ampułek z zastrzykami**, wartości kilkudziesięciu złotych.

*

Wczoraj nad ranem na ulicy Rzgowskiej patrol policji natknął się na **3 podejrzanych osobników**, którzy rzucili się do ucieczki. Jednego z nich zdołano ująć. Był to **wielokrotnie karany złodziej Seweryn Jezierski (Zagajnikowa 8).** Znaleziono przy nim wyroby perfumeryjne, pochodzące z kradzieży. Jezierski odmówił wyjaśnień, gdzie dokonał kradzieży. Jego dwóch towarzyszy policja nadal ściga.

*

Do pracowni **Jana Pawłowskiego (Zawiszy 47)** dostali się nocy wczorajszej dwaj złodzieje. Spostrzeżono ich w chwili pakowania garderoby pracowników. Jeden ze złodziei zdołał zbiec. Drugiego ujęto. Okazał się nim **Karol Stefan Nippe (Kilińskiego 100).** Nippego osadzono w więzieniu.

Za zniesławienie sędziego

były policjant skazany na pół roku

Przed sądem okręgowym w Łodzi odpowiadał Józef Stadnicki, oskarżony o zniesławienie sędziego grodzkiego, Balickiego. W skardze swej Stadnicki zarzucał sędziemu Balickiemu, że w czasie rozprawy sądowej nie dawał mu dojść do słowa, ponadto, że jest alkoholikiem.

Przeprowadzone przez prezesa sądu w Łodzi dochodzenie ustaliło, że zarzuty, zawarte w skardze Stadnickiego, są wyssane z palca, wobec czego pociągnięto go do odpowiedzialności karnej.

Na wczorajszej rozprawie Stadnicki przyznał się ze skruchą do winy, odwołując wszystkie zarzuty. Na przewodzie sądowym wyszło na jaw, że Stadnicki był w swoim czasie policjantem i zwolniony został ze służby ze względu na silny rozstrój nerwowy.

Sąd, biorąc pod uwagę okoliczności łagodzące, skazał Stadnickiego na 6 miesięcy więzienia.

Teatr, muzyka i radio

TEATR POLSKI

Dziś o godz. 20.30 „Gałązka rozmarynu".

TEATR KAMERALNY

Dziś o godz. 20.30 „Powrót mamy". W pełnych próbach „Głupi Jakób" Tadeusza Rittnera, w którym wystąpi gościnnie Kazimierz Junosza - Stępowski.

TEATR POPULARNY

Dziś o godz. 20.15 „Moralność pani Dulskiej".

WYSTĘPY JUNOSZY- STĘPOWSKIEGO

Dyrekcji łódzkich teatrów udało się pozyskać na krótki czas Kazimierza Junoszę - Stępowskiego, który wystąpi na scenie Teatru Kameralnego w roli szambelana w sztuce Tadeusza Rittnera „Głupi Jakób", która była grana ostatnio na scenie warszawskiej przez cztery miesiące z rzędu, przy wyprzedanej widowni.

Obsadę tworzą pp.. Dąbrowska, Orzecka, Reńska, Żeromska, Krasnowiecki, Pietraszkiewicz, Sipiński, Szymański i Zoner.

BILETY ULGOWE.

Biblioteka im. Borochowa, Zachodnia 59, tel. 191-50) urządza w piątek, dn. 14 stycznia r. b. o godz. 8,30 wiecz. w Teatrze Polskim, Śródmiejska 15, jedyne zrzeszeniowe przedstawienie sztuki p. t. „Gałązka rozmarynu". Inscenizacja Aleksandra Węgierki.

Biblioteka czynna codziennie od 10— 2 i od 4 — 10 wiecz.

DZISIEJSZY PROGRAM RADIOWY

6.20 Gimnastyka i muzyka z płyt.
11.15 „Z przygód leśnego ludka" — audycja i Kolędy w wyk. niewidomych dzieci.
14.00 Melodie z filmów dźwiękowych (płyty).
15.00 Bolesław Prus: „Lalka".
15.10 Utwory wiolonczelowe w wyk. Casalsa (płyty).
15,30 Wiadomości gospodarcze.
15.45 „Chwilka pytań" — pogadanka dla dzieci starszych.
16.00 Skrzynka językowa.
16.15 Potpourri operetkowe.
16.50 Pogadanka aktualna.
17.00 Piechota w walce z czołgami
17.15 Recital śpiewaczy Lorenzo Consti (baryton).
17.50 Pogadanka p. t. „Obrona konieczna".
18.15 Utwory George'a Gershwina (płyty).
18.40 Audycja strzelecka.
19.00 „Imieniny pani Cecylii" — obrazek obyczajowy z powieści Otwinowskiego „Marionetki".
19.20 Pieśni zaściankowe.
19.35 Wartość życia ludzkiego — odczyt.
19.50 Pogadanka aktualna.
20.00 Koncert rozrywkowy w wyk. kwartetu Schrammla.
20.30 Felieton p. t. „Kilka słów o wychowaniu dziecka".
21.00 Koncert szopenowski w wyk. Zbigniewa Drzewieckiego.
21.35 Koncert europejski z Holandii. (Orkiestra, chór i soliści).
22.40 Orkiestra Barnabasa Geczy (płyty).
23.00 Muzyka taneczna (płyty).

AUDYCJE ZAGRANICZNE

LONDYN (261) i DROITWICH (1500)
21.00 Introdukcja i Allegro Elgara i Symfonia A-dur Beethovena.
22.20 Tańce symfoniczne Hindemitha i Bolero Ravela.

WIEDEŃ (507)
19.35 Symfonia IV Beethovena. Koncert fortepianowy F-moll Szopena w wyk. Orłowa. Muzyka na smyczki, perkusję i celestę Bartoka i Uwertura „Rok 1812" Czajkowskiego.

BRUKSELA (484)
22.00 Wariacje orkiestrowe, Koncert skrzypcowy i Pieśń Brahmsa.

BERLIN (356)
20.00 Symfonia D-moll Brucknera.

SZTUTGART (523)
00.00 Wesołe sceny z oper (płyty).

MEDIOLAN (368)
21.00 „Samson i Dalila" — opera Saint-Saensa.

EUROPEJSKI KONCERT Z HOLANDII

Niderlandy posiadają wspaniałą tradycję muzyczną. Wiek XV i XVI oznacza muzyczną hegemonię tego kraju w całej Europie. Nazwiska, jak: Josquin de Pres, Orlando Lasso — stanowią szczyty muzyczne, rzadko kiedy osiągane; „Szkoły niderlandzkie" równoznaczne są z techniką i stylem kompozytorskim, obowiązującym w przeciągu przeszło dwóch wieków. Ostatnim wielkim ogniwem w tym łańcuchu mistrzów niderlandzkich był Jan Piotr Sweelinek, twórca świetnych kompozycji i szkoły organowej północno - niemieckiej, która poprzez jego utwór niemiecki poprowadziła do twórczości J. S. Bacha.

Trzy następne stulecia oznaczają na ogół zastój muzyki artystycznej, natomiast — rozwój pieśni ludowej. Dopiero późny wiek XIX i XX przynoszą znaczne wzmożenie twórczości muzycznej w Holandii.

A. Diepenbrock, J. Wagenaar, Rontgen, Corn, Dopper, H. Andriessen i Dins Appeldoorn — oto nazwiska kompozytorów tego okresu czasu. Kompozytorzy generacji młodszej, jak W. Pijper, H. Sadings i in. znani są u nas z wykonań ich dzieł przez mikrofon i z sal koncertowych.

W koncercie radiowym, transmitowanym z Holandii przez wiele rozgłośni europejskich, a w tym także i przez Polskę, o godz. 21.35 wykonane zostaną utwory oparte przeważnie na tematach religijnych pieśni niderlandzkich. Poza tym w programie wykonane będą oryginalne pieśni religijne. Wykonawcami koncertu będą: orkiestra radiowa pod dyrekcją van den Hurk'a, chór collegium musicum pod dyrekcją Willema Kerpera, oraz soliści: A. Engels (organy) i Jaap Stotejn (obój).

KINO
EUROPA
P. 4. 6. 8. 10.
Ceny miejsc na wszystkie seanse — od 80 GR.
OSTATNI POCIĄG
Z OBLĘŻONEGO MIASTA
(Last train from Madrid)
Największa aktualność obecnej doby!

Zabójcy znanego pasera

zostali wczoraj skazani przez sąd w Łodzi

W swoim czasie donosiliśmy o morderstwie na ul. *Podrzecznej*. Znany paser Calel Szajnfeld został napadnięty przez kilku osobników, którzy zadali mu kilka ciosów nożami. Ciężko ranny paser niebawem zmarł.

Wdrożono dochodzenie, w wyniku którego pod zarzutem zabójstwa postawieni zostali w stan oskarżenia: 38-letni Ojzer Berger, jego żona 35-letnia Chana - Chaja Berger, oraz ich synowie: 16-letni Michał i 18-letni Mordka - Srul Bergerowie.

Wczoraj Bergerowie zasiedli na ławie oskarżonych.

Sprawę rozpatrywał wicepre*Olszewski*, oskarżał prokur. Maciejewski, bronił adw. Lilker.

W wyniku rozprawy sąd skazał: Ojzera Bergera i Chanę Berger po półtora roku więzienia, Michała Bergera na zamknięcie w domu poprawczym, a Mordkę Srula Bergera na 3 lata więzienia.

Usiłowanie samobójstwa

nie daje prawa do zasiłku

Czy usiłowanie samobójstwa, którego następstwem jest kalectwo lub choroba uprawnia ubezpieczonego do otrzymywania zasiłku chorobowego?

W interesującej tej kwestii zakład ubezpieczeń społecznych wyjaśnia, że choroba spowodowana usiłowaniem samobójstwa nie uprawnia do otrzymywania zasiłku chorobowego.

Samolot na F.O.N.

W ogólnej akcji społeczeństwa w kierunku dozbrajania naszej armii nader pracowity udział bierze centralny związek plantatorów tytoniu Rz. Pol. w Warszawie, który w drodze dobrowolnych składek przeważnie od drobnych rolników zebrał sumę 30,000 zł., którą przeznaczył na zakup samolotu dla armii.

KONFERENCJA BIBLIOTEKARZY

W nadchodzącą sobotę, dnia 15 stycznia o godz. 19-ej odbędzie się w Bibliotece Publicznej, Andrzeja 14, konferencja miesięczna członków kola łódzkiego związku bibliotekarzy polskich. W programie referat p. K. Piotrowskiej n. t. „15 lat istnienia I-ej miejskiej wypożyczalni książek dla dzieci", w którym prelegentka zilustruje rozwój tej instytucji i opisze doświadczenia pracy z książką. Po referacie komunikaty bieżące.

REFERAT PROF. LORENTZA.

Dnia 13 stycznia r. b. w lokalu gimnazjum miejskiego (Sienkiewicza 46) odbędzie się posiedzenie sekcji dydaktycznej oddziału łódzkiego polskiego t-wa historycznego Na porządku dziennym referat p. Zygmunta Lorentza p. t. „Nauczyciel historii wobec warunków pracy dydaktycznej". Początek posiedzenia o godz 20-ej.

B. urzędnicy skazani

za wydawanie nielegalnych kart rzemieślniczych

W dniu wczorajszym sąd okręgowy pod przewodnictwem sędziego Wiśniewskiego ogłosił wyrok w sprawie przeciwko 13 oskarżonym o nielegalne nabywanie, względnie wystawianie kart rzemieślniczych.

W wyniku rozprawy b. urzędnik starostwa powiatowego w Koninie, Józef Kaszczyk, skazany został na 2 lata więzienia, b. urzędnik zarządu miejskiego w Łodzi Wacław Mrowiec — na 2 i pół roku więzienia. Pozostali oskarżeni zostali uniewinnieni z braku dowodów.

Samobójstwo na ulicy

Przed posesją przy ul. Zgierskiej 10, targnął się wczoraj po południu na życie 28-letni Chaim Grynbaum (Franciszkańska 65).

Zażył on dużą dozę jodyny, zmieszanej z inną trucizną. Lekarz pogotowia przewiózł denata do szpitala w Radogoszczu w stanie ciężkim.

Przyczyna rozpaczliwego kroku Grynbauma — niesnaski rodzinne.

Emigracja w grudniu

W ciągu grudnia wyjechało z Polski za pośrednictwem syndykatu emigracyjnego ogółem 2,357 emigrantów, w tym do Stanów Zjednoczonych 1,812 osób, do Ameryki Południowej 343, do Palestyny 130 oraz do innych krajów zamorskich 66 emigrantów.

KOLONIA WYPOCZYNKOWO - TURYSTYCZNA W ZAKOPANEM.

Biblioteka im. B. Borochowa przyjmuje już zapisy na kolonię wypoczynkowo - turystyczną w Zakopanem w czasie od 15 grudnia.

Kolonia mieści się w komfortowym pensjonacie - hotelu „Sanokówka" przy ul. Chramcówki. Pokoje słoneczne, 2-osobowe. Bieżąca ciepła i zimna woda. Łazienki. Na żądanie pościel. Wikt obfity i smaczny 4 razy dziennie. Obsługa pensjonacka. Telefon. Radio. Czytelnia pism Bezpłatny kurs narciarski dla uczestników kolonii. Kierownictwo administracyjne sportowe spoczywa w rękach wykwalifikowanych instruktorów. Turnusy 10 i 14 dniowe.

Cena za turnus 10-dniowy — zł. 45.—. Przejazdy indywidualne i grupowe Zniżki kolejowe dla uczestników kolonii.

Informacji udziela i zapisy przyjmuje bibl. im. B. Borochowa Zachodnia 59, tel. 191-50 w godz. 6 — 10 wiecz.

Program, którym zachwycać się będą wszyscy bez wyjątku
Alpy Włoskie
DOLOMITY
„FOTOPLASTIKON"
MONIUSZKI 2.
Czynny cały dzień bez przerwy.
Bilety 25 gr., dla mł. szkolnej 15 gr.

Amerykanin Reshewski

otwiera listę zwycięzców szachowych 1938 roku

Przyzwyczailiśmy się już do faktu, że sezon międzynarodowych imprez szachowych otwiera rok rocznie gwiazdkowy turniej w angielskim kąpielisku Hastings. Dzięki swojej stałości zyskały sobie turnieje w Hastings niezwykłą popularność w świecie szachowym, a dobrowa obsada międzynarodowa, równająca się zwykle połowie uczestników, dopomogła już do wykrycia niejednej nowej gwiazdy.

Turnieju tegorocznego oczekiwano z tym większym zainteresowaniem, że zaproszono nań wszystkich głównych uczestników słynnego turnieju arcymistrzów w Badenie, a więc KERESA, FLOHRA, FINA i RESHEWSKIEGO. Ogólnie spodziewano się, że FLOHR, challenger FIDE do mistrzostwa świata, weźmie rewanż za kompromitującą klęskę, poniesioną w Badenie (5 miejsce — nienagrodzone). Również KERES mógł potwierdzić jeszcze raz wartość swoich niedawnych sukcesów. I rzeczywiście, do 7. rundy szli w czołowej grupie turnieju z równą ilością punktów FLOHR, KERES i RESHEWSKI. 4-ty zaś z faworytów, FINE, wykazał, jak w Kemeri, beznadziejną formę i cudem uniknął w 2 partiach porażki.

W 7. rundzie FLOHR, zawsze pechowo grający z MIKKENASEM, poniósł pierwszą swoją porażkę i został wyeliminowany z walki o pierwszą nagrodę, którą rozstrzygnęła partia między KERESEM i RESHEWSKIM, zakończona remisowym wynikiem.

Ostateczny wynik turnieju przedstawia się następująco: RESHEWSKI 7 p., ALEXANDER, KERES — po 6 i pół p., FINE, FLOHR — po 6 p., MIKKENAS — 5 p., THOMASSEN, TYLOR — po 3 p., FAIKHURST i THOMAS junior — po 1 p. Największą niespodzianką turnieju jest doskonały wynik młodego olimpijczyka angielskiego ALEXANDRA, który dotąd nie wyróżnił się w żadnym turnieju.

Nowa porażka FLOHRA jest bolesna, szczególnie, jeżeli weźmiemy pod uwagę, że jest on 4-krotnym zwycięzcą turniejów w Hastingsie, w których wyprzedził m. in. ALIECHINA, CAPABLANKĘ i EUWEGO. Gdyby miał on w dalszym ciągu tak grać, utraci wszelkie prawa do meczu o mistrzostwo świata.

KTO WYGRAŁ NA LOTERII?

TABELA NIEURZĘDOWA
BEZ GWARANCJI

5.000 zł. — 10811

15.000 zł. — 145589

10.000 zł. — 34467 95737

5.000 zł. — 115991

2.000 zł. — 2086 29665 50067 60382 82721 89674 90498 107321 109310 112980 128716 152239 180436 191461.

1.000 zł. — 8241 14251 14887 23186 27804 30118 39392 42530 43342 43686 57851 68858 74619 76101 111506 116155 121666 143104 144712 145395 160357 161706 191918.

Po zł. 200

20 277 362 504 5 689 811 1117 287 107 95 532 636 7 66 821 30 942 2052 53 153 289 505 47 8 718 999 3105 28 276 838 4165 425 377 92 638 940 5027 145 398 597 629 830 99 6004 97 320 65 563 668 75 867 70 7 7221 347 429 8130 561 847 68 912 63 9012 308 420 46 546 10221 58 301 95 458 90 525 63 712 39 947 71 111[illegible] 203 60 463 681 703 24 647 723 804 24 922 57019 329 445 735 58058 196 268 551 656 9 59124 222 395 481 573 5 777 909.

60161 247 86 469 80 527 871 905 61094 583 623 734 66 62133 330 528 789 801 900 48 63086 98 182 322 88 433 570 666 755 64120 35 473 511 600 917 65011 351 514 62 840 915 89 66163 216 55 384 401 11 503 807 783 818 67062 115 58 26 45 201 42 715 73 942 77 68284 517 645 57 69107 36 246 7 376 84 462 505 88 783.

70186 289 384 461 687 971 71229 98 300 61 569 76 660 828 72138 94 6 399 527 633 744 812 40 904 73120 58 208 53 308 74036 100 76 359 76 82 98 519 42 87 871 941 75037 354 485 97 529 76026 46 292 306 406 601 40 71 77326 570 387 626 39 777 813 38 78021 102 59 266 74 601 [illegible]3 37 705 848 55 79184 310 46 500 11 87 658 713 827.

80131 78 98 271 339 43 458 674 721 30 923 81018 117 81 512 762 812 26 80 82196 256 532 44 634 741 808 24 975 83237 638 84 700 853 944 84076 169 434 43 747 931 85069 628 80 86438 48 94 588 602 792 967 87047 135 255 437 708 13 839 88062 589 662 865 990 89163 80 201 80 334 725 835.

170 314 481 84 721 817 186271 479 794 880 187228 407 669 72 714 188036 133 133 41 265 73 337 441 715 189109 41 290 309 49 897.

190134 295 352 62 649 981 191183 224 424 541 633 819 192243 751 908 193156 351 430 5 933 194130 80 249 708 910 18 49 58.

CIĄGNIENIE DRUGIE

20.000 zł. — 188538

10.000 zł. — 64820 72828 193179.

5.000 zł. — 5065 3800 5649 77816 107947 160222.

1.000 zł. — 7607 12559 32801 32407 39191 51979 52284 66102 67168 76170 75819 76170 95569 99488 98328 99968 100627 114184 114947 119661 120122 141488 147257 148378 150671 154450 159494 166965 176166 180523 189812.

Po zł. 200

342 1070 282 723 89 912 2042 379 487 553 711 3554 4064 462 970 5635 709 896 908 19 6148 467 611 706 63 828 37 908 7107 27 56 413 17 593 607 20 872 73 8149 59 823 93 9083 218 498 538 76 633 852.

10193 812 11077 370 687 12166 419 800 28 60 995 13284 457 94 588 613 61 14388 608 65 762 832 980 15047 570 716 861 16144 412 742 964 17001 217 18253 475 568 618 790 865 952 19422 708 28 913.

20432 51 21126 287 22069 374 98 415 4 627 58 845 74 982 23111 643 722 24328 764 25035 26054 116 283 360 404 80 769 957 27044 546 889 28198 798 962 29005.

30395 856 31395 474 505 32143 595 675 739 919 33035 191 215 518 801 34072 428 966 87 35050 383 499 585 778 911 42 36060 283 378 675 797 877 903 37115 42 49 643 74 769 920 25 38087 133 205 494 667 783 85 39256 386 610 757 873 949.

40015 187 410 98 645 717 41283 314 911 42366 599 849 43177 507 638 44495 789 898 952 45064 177 96 332 867 998 46118 307 726 882 47194 621 710 48376 77 85 917 49172 229 59 482 657 60 713.

50286 587 51107 37 80 456 540 613 52282 529 53106 90 360 995 54648 55191 210 378 586 772 56171 74 77 80 57194 58474 501 603 888 50165 71 561 739 958.

60012 150 346 81 635 66 732 65 83 845 61037 158 307 405 568 79 727 82 811 62180 228 33 50 340 592 930 63019 215 318 445 995 96 64198 262 648 823 62 65041 219 83 309 872 933 66063 359 330 54 99 476 839 979 67014 19 306 318 489 591 703 68028 827 589 69102 278 904 96.

70105 53 252 432 92 552 631 873 71157 312 521 687 72276 441 63 553 801 33 85 983 73092 326 736 835 913 74186 372 808 13 75063 413 780 76079 317 420 690 912 21 77167 93 723 844 78216 352 871 94 962 79115 999.

80008 58 62 229 80 390 641 47 50 919 81227 454 82061 342 734 963 83122 319 74 949 84134 371 81 507 660 802 15 26 85124 385 94 518 86235 345 534 876 964 68 87091 148 335 442 565 778 88522 605 703 25 880 932 89000 208 397 720 974.

90077 446 91098 582 995 92441 527 654 93003 23 146 71 213 500 643 814 75 94045 128 357 83 565 601 834 95453 569 834 96041 305 59 68 804 904 97092 194 305 7 459 673 83 98633 820 70 73 924 99048 136 455 516 60 861.

100383 526 615 754 869 101005 947 102191 892 103110 46 482 536 677 711 823 934 44 104311 105423 44 517 771 106338 107303 640 707 803 69 108214 309 73 613 779 833 109213 396 412 52 764 933 75.

110043 99 255 56 311 111058 363 82 478 505 68 754 112069 93 471 113207 51 465 515 60 61 770 806 114172 641 80 115075 370 93 400 620 116036 241 533 66 117268 345 91 494 663 69 702 34 852 93 118033 514 24 774 991 119264 398 619.

120309 408 24 26 504 643 121095 164 414 769 940 41 122381 656 807 922 123094 376 678 751 938 124052 297 569 125250 387 503 937 126140 536 58 425 900 127037 466 813 128121 30 248 97 548 778 129173 314 400 743 774 885.

130525 48 710 131035 74 177 439 545 806 31 74 132059 72 187 293 133070 235 516 667 134246 303 937 135178 90 918 31 136166 214 44 47 63 775 841 137335 541 43 138001 148 55 75 329 623 69 139101 300 705 916.

140223 408 835 141045 638 842 970 142228 58 98 360 483 575 143280 452 572 688 144365 931 145338 421 815 962 146093 286 303 34 148299 790 949 149028 62 114 71 377 568.

150091 313 784 151187 907 92 152667 836 153166 541 607 784 893 154339 592 643 712 813 155074 178 405 156184 297 332 498 508 614 32 81 931 82 157178 945 158011 159541.

160259 572 854 161412 915 162095 97 802 163082 199 699 941 164092 510 604 894 165525 791 166049 92 363 167281 795 883 933 168048 586 169044 423 50 567 92 657 944.

170531 171385 466 508 42 644 172102 173013 415 530 655 775 800 917 51 174027 395 722 927 175256 91 176732 978 177322 56 608 35 800 178112 202 762 75 179397.

180155 598 734 18118 236 538 823 915 182052 627 183206 32 334 86 616 88 184200 4 185390 423 703 819 954 186059 186059 200 361 807 187506 44 87 784 868 932 39 188002 256 793 189077 328 871.

19115 563 699 192021 618 937 193748 844 194817 74 836.

CIĄGNIENIE TRZECIE

Po 200 zł.

524 648 1735 880 900 2078 566 84 3839 811 4096 305 310 843 82 5137 523 777 6163 949 7666 762 67 948 8523 69 653 777 9108 214 391 486 843

10514 424 558 635 752 11057 156 636 12055 754 62 85 13074 125 363 14002 190 413 567 689 746 15352 507 34 885 16398 782 17055 314 401 571 752 833 18107 535 64 738 809 99 916 19429 904 94

20930 21441 22035 53 467 23995 24100 106 753 816 25059 193 874 26048 154 754 28558 71 988 20958 816

30142 419 526 84 636 842 89 31082 164 276 669 94 32333 418 593 672 33090 120 455 924 48 34217 468 517 670 754 35077 442 803 36140 553 614 779 37715 39 959 38001 139 213 533 39191 234 326 99 459 541 81

40318 577 613 791 41403 13 603 892 780 42164 300 76 661 920 43108 448 861 44386 653 888 45436 93 572 834 992 46208 411 727 47129 41 970 48035 473 540 744 802 48110 89 212 577 827 945

50343 71 496 749 885 219 804 53280 952 54031 174 543 55019 65 137 78 216 669 761 812 918 56477 567 57074 78 121 79 256 88 314 542 846 914 58092 843 59492 566 849

60059 746 991 61103 61 335 777 935 62027 412 673 842 63120 437 514 690 64244 387 635 761 65000 721 66041 264 770 867 67207 28 363 483 808 31 68002 279 449 562 725 898 69161 311 684 815 999

70311 893 71133 309 720 849 72302 711 73398 430 690 722 91 74348 87 665 794 922 67 75350 76030 115 39 206 52 637 77002 14 267 308 493 521 657 746 99 78280 347 572 786 907 79997

80281 306 590 690 944 81602 832 82004 119 57 604 703 954 83081 128 422 29 586 918 97 84015 35 582 85110 28 617 921 39 86047 399 472 822 87079 390 753 88104 75 558 663 757 980 89107 209 499 507 818 59

90036 529 601 896 924 91337 712 865 92182 575 865 92182 575 706 93240 600 94059 236 548 93 806 906 25 95014 279 394 404 707 975 96107 748 97174 203 493 98294 516 59 663 715 807 99295 414 629 82

100090 390 498 568 70 704 99 925 27 101243 410 30 79 102646 882 103121 361 67 475 722 836 109223 398 105872 107078 596 617 77 865 108101 42 431 697 725 831 965 109055 144 62

110091 193 245 739 99 897 111018 218 99 367 705 53 974 112244 591 936 113557 631 744 814 902 114184 256 745 929 83 115556 116289 324 47 88 441 587 836 926 117016 195 225 448 949 118880 934 46 119208 393 427 827 915

120224 755 812 121264 86 320 324 967 122314 96 410 925 63 123001 5 20 50 568 692 124323 506 125323 506 125275 95 213 433 537 69 126451 642 732 849 127082 552 816 128175 262 301 62 931 89 129287 557 949

130120 390 912 74 131433 974 132102 98 294 427 524 65 133174 239 390 682 921 134613 868 135953 136023 337 738 137002 20 474 584 138093 458 139085 567 983

140006 782 955 141100 154 784 419 696 142367 751 143450 524 916 144005 89 973 95 145127 532 146564 633 729 42 147024 215 432 94 917 148251 149519 621

150244 57 373 82 628 813 151284 497 917 153122 65 200 30 583 153241 325 414 683 961 154064 506 25 155252 156289 339 401 761 966 157072 158143 65 274 852 931 159423

160095 99 274 440 57 161458 522 959 72 162011 370 567 82 795 163190 223 672 910 99 164206 308 165098 395 442 649 996 166085 227 534 167270 75 849 168290 411 507 760 992 169123 44 281 415 725 971

170156 283 709 802 171163 249 653 720 172041 204 383 456 670 840 173295 530 38 96 776 92 174096 398 599 754 175017 113 403 874 926 176003 235 428 690 909 79 177282 87 320 609 731 78 887 947 62 73 178358 601 751 179022

180097 181782 818 19 182159 582 940 183445 528 688 184067 401 5 680 711 186070 578 741 187579 999 188066 281 380 670 189716 911

190712 862 191054 266 782 838 192192 424 40 84 89 560 723 97 942 193000 369 636 744 194099 144 491 573

W czwartym dniu ciągnienia padła wygrana

zł. 15.000.- na Nr. 10463

w szczęśliwej Kolekturze

KAFTALA

Łódź, Piotrkowska 54.

Wygrana **zł. 10.000.-** na nr. 72828 padła wczoraj

u WOLANOWA

Łódź, Piotrkowska 11 i 72.

Ż. T. K.
(Piotrkowska 101, tel. 121-53).
WYCIECZKI DO WARSZAWY I ZAKOPANEGO.

Staraniem sekcji wycieczkowej zostają zorganizowane następujące wycieczki:

Warszawa: 2-dniowa. Wyjazd w sobotę rano. Powrót w niedzielę w godzinach wieczorowych. Uczestnicy zwiedzą najciekawsze zabytki Warszawy, m. in. C. L. W. F. na Bielanach, Cytadelę, Zachętę itp. Opłata za przejazd koleją w obie strony, nocleg i obiady oraz zwiedzanie wynosi zł. 15.—.

Zakopane: W dniach od 13 b. m. do 17 b. m. odbędzie się 3-dniowa wycieczka do Zakopanego. Przejazd oraz utrzymanie na obozie Ż. T. K. wynosi 32,50 zł. Wycieczki do najpiękniejszych dolin i hal okolic Zakopanego. Niezależnie od powyższej wycieczki, odbywają się wycieczki 7, 10 i 14-dniowe do Zakopanego. Indywidualne zniżki kolejowe. Kurs narciarski. Wycieczki turystyczne.

Wycieczka do Łagiewnik odbędzie się w nadchodzącą niedzielę.

Wycieczka do muzeum im. Bartoszewiczów odbędzie się w sobotę o godz. 11 rano.

Zapisy i informacje w sekretariacie.

Nie sztuka, a pieniądze

interesują przede wszystkim B. Shawa

W wyświetlanym obecnie na nowojorskich ekranach obrazie filmowym „The Kings people", przedstawiającym historię Anglii od czasów królowej Wiktorii po dzień dzisiejszy, przemawia Bernard Shaw. Ze zwykłym sobie humorem przedstawia Shaw historię ruchu feministycznego w Anglii, gdzie — po wyborach w roku 1918, do których po raz pierwszy zostały dopuszczone kobiety — znalazła się w parlamencie jedna jedyna przedstawicielka płci żeńskiej, lady Astor, na 615 członków parlamentu.

— I to tylko dlatego weszła do parlamentu — dodaje Shaw — że niema ludzkiej mocy, któraby ją powstrzymała od tego, co sobie zamyśli! Tak więc nawet kobiety angielskie, głosujące na mężczyzn, zrobiły dla lady Astor wyjątek!

Mówiąc o Irlandii, powiedział Shaw, że z chwilą odzyskania niepodległości utraciła Irlandia swoją literaturę.

Shaw, jak wiadomo, był do ostatniej chwili wielkim przeciwnikiem kina. Na propozycję S. Goldwyna, jednego z potentatów filmowych, chcących zakupić jedną z jego sztuk do sfilmowania, odpowiedział Shaw odmownie.

— Widzi pan, taka jest między nami różnica — rzekł do Goldwyna, prawiącego mu komplementy, — że pan interesuje się jedynie sztuką, a ja wyłącznie pieniędzmi!"

W filmie „Kings people" Bernard Shaw występuje przed mikrofonem wraz ze zmarłym niedawno poetą i dramaturgiem amerykańskim Drinkwaterem, prowadząc ożywiony dialog.

„WIZO"

Dziś, w środę, dnia 12 b. m. o godzinie 21-ej w lokalu własnym (Piotrkowska 86) odbędzie się herbatka towarzyska, połączona z wykładem p. dyr. Zygmunta Ellenberga n. t. „Drogi samopomocy żydostwa polskiego". Wstęp wolny.

Dając szybko na POMOC ZIMOWĄ zmniejszasz bezrobocie

Tanie lekarstwa

dla urzędników miejskich

Zgodnie z zarządzeniem wydziału zdrowia urzędu wojewódzkiego, apteka miejska, począwszy od 15 b. m. nie będzie wydawała żadnych leków na rachunek urzędników miejskich, a jedynie będzie zaspakajała potrzeby miejskich instytucji sanitarno - zdrowotnych i szpitali.

W związku z tym, zarząd miejski zawarł obecnie umowę z kilkoma aptekami prywatnymi, które zobowiązały się udzielać pracownikom miejskim wielkiego rabatu przy sprzedaży lekarstw i środków opatrunkowych. Rabat ten wynosić będzie około 25 proc. od cen zasadniczych. Rachunki za leki przedstawione zostaną przez apteki prywatne wydziałowi prezydialnemu, który następnie potrąci należności z poborów urzędniczych.

Van Zeeland

W swoim czasie głośna była misja b. premiera belgijskiego Van Zeelanda, któremu wielkie mocarstwa demokratyczne powierzyły opracowanie wytycznych dla odbudowy gospodarczej świata.

Ideą przewodnią tej misji miało być — opracowanie takich warunków wymiany dóbr materialnych na świecie, któreby zadowoliły państwa autarkiczne, a jednocześnie nie wymagały zbyt wielkich ofiar ze strony państw liberalno-demokratycznych.

W trakcie realizacji tej misji Van Zeeland, — który w międzyczasie ustąpił ze stanowiska premiera, — konferował z przedstawicielami zainteresowanych państw, badając ich nastawienie wobec jego misji i zapoznając się z ich stanowiskiem.

Z tych względów raport Van Zeelanda oczekiwany był z dużą niecierpliwością, a jego ukazanie się wywołało zrozumiałe poruszenie na łamach prasy światowej.

Raport ten w głównych zarysach zaleca: 1) udzielanie Niemcom i Włochom wielkiej pożyczki pieniężnej, bez względu na zobowiązania polityczne. 2) 10-letni rozejm celny. 3) stopniowe zniesienie clearingów i 4) stworzenie kolonialnych towarzystw koncesjonowanych. Sprawozdanie końcowe Van Zeelanda nie znalazło jednak poklasku nie tylko w krajach demokratycznych, ale również kraje totalne wysuwają w stosunku do niego pewne zastrzeżenia.

Dla bogatych krajów demokratycznych jest nie do przyjęcia zalecenie udzielania pożyczek bez gwarancji politycznej. Byłoby to bowiem samobójstwem dla tych krajów, gdyż za ich pieniądze uzbroi się wróg. Nawet część konserwatystów angielskich, która zasadniczo wypowiada się za ustępstwami, ostro atakuje ten projekt, nazywając go naiwnym.

Prasa niemiecka jest bardzo zadowolona z wyłączenia Rosji sowieckiej z uczestnictwa w tym planie, podkreślając, iż plan ten winien objąć tylko Anglię, St. Zjednoczone, Francję, Włochy i Niemcy, jako kraje o ustroju kapitalistycznym.

Niemcy mogłyby się ew. zgodzić na utworzenie kolonialnych towarzystw koncesjonowanych pod warunkiem, że kapitał dostarczony będzie przez państwa demokratyczne, zaś materiał ludzki — przez totalne.

Jak widać państwa totalne, zachwycone daleko idącymi ustępstwami Van Zeelanda wysunęły hasło opanowania technicznego aparatu surowcowego, zgadzając się „wspaniałomyślnie" na pozostałe punkty.

Intencje, jakimi kierował się Van Zeeland, są pozbawione pewnej logiki. Van Zeelandowi w pierwszym rzędzie chodzi o wciągnięcie gospodarki krajów totalnych w orbitę gospodarki świata. Chciałby on to uskutecznić przez pożyczki, które podniosą stopę życiową ludności i automatycznie połączą ją z resztą świata. Nie zdaje on jednak sobie sprawy z olbrzymich skutków gospodarki ujemnej państw totalnych, których ludność „chętnie" zrezygnuje z masła dla armat.

W.

Zaostrzenie restrykcji

Komisja dewizowa odwołała upoważnienie, udzielone bankom dewizowym na sprzedaż i udzielanie zezwoleń na wywóz akredytyw osobom, wyjeżdżającym do Czechosłowacji.

Z chwilą otrzymania okólnika, banki dewizowe mogą dokonywać przydziałów zagranicznych środków płatniczych na wyjazd do Czechosłowacji, według zasad ogólnie obowiązujących

Dlaczego „mała reforma podatkowa"

nie przyniesie korzyści życiu gospodarczemu?

Jak już donosił wczorajszy „Głos Poranny" — w niedzielę odbyła się w Stowarzyszeniu Kupców m. Łodzi konferencja przedstawicieli kupiectwa żydowskiego, poświęcona omówieniu „małej reformy podatkowej". Przytoczyliśmy wczoraj uchwalone przez konferencję zasadnicze tezy, opracowane przez komisję redakcyjną, w skład której weszli pp.: dyr. m. Heyman, mgr. Hofman, adw. Kaliski, adw. dr. H. Markowicz, mgr. Ołomucki i dyr. Zaideman.

Na marginesie poszczególnych referatów podkreślić należy, że we wszystkich prawie wywodach przebijało żywe zaniepokojenie o wyniki efektywne małej reformy podatkowej dla życia gospodarczego.

Tak więc w zakresie ustawy o opłatach stemplowych podkreślano, że projekt obniżki opłat, mający służyć „wzmożeniu i ułatwieniu obrotów nieruchomościami', został niefortunnie związany z nowym przepisem „ulepszającym metody walki z nadużyciami podatkowymi".

Przewiduje się więc nadanie urzędom skarbowym prawa szacunku rzeczywistej wartości nieruchomości w ciągu lat 3 od daty sprzedaży. Różnica między wartością sprzedażną a oszacowaną przez władze skarbowe może być następnie podwójną wysokością opłaty stemplowej oraz kosztami biegłych.

W tych warunkach każda transakcja staje się „skokiem w nieznane", co zapewne będzie nie mniejszym hamulcem obrotów, niż wysoka stopa opłaty stemplowej.

Poważne bardzo zastrzeżenia nasuwają się wobec projektu reformy podatku obrotowego i likwidacji świadectw przemysłowych. Te ostatnie są przeżytkiem i niewątpliwie trzeba je zlikwidować. Słuszną tę zasadę projekt ustawy przeprowadza w sposób jaskrawo niesłuszny.

Wbrew hasłu nie stwarzania nowych obciążeń projektowana reforma pociągnie za sobą poważną zwyżkę obciążenia właśnie płatników już obecnie najbardziej obciążonych, a mianowicie większy handel (prowadzący księgi handlowe) oraz przemysł.

Projekt bowiem nie tylko kasuje (wzamian za świadectwa przemysłowe) przewidzianą w obecnie obowiązujących przepisach, obniżkę z dn. 1 stycznia 1939 r. stawek o 0,1 proc., ale nadto wprowadza podwyżkę stawek dla większego handlu oraz całego przemysłu o dalsze 0,1 proc.

Razem zatym wzrośnie obciążenie podatku obrotowego o 0,2 proc

Z referatów wynika więc, że życie gospodarcze za pożyteczną w zasadzie reformę zapłacić będzie musiało sumy nadmierne, a nie pozostające w żadnym stosunku do efektu i wyników reformy.

Pokój gospodarczy świata

oprze się zdaniem Schachta na walucie złotej

W styczniowym zeszycie pisma Akademii Prawa Niemieckiego, dr. Schacht omówił ponownie międzynarodowy problem walutowy

Zdaniem autora, wstępnym warunkiem międzynarodowego uregulowania problemu walutowego są wyrównane światowe stosunki gospodarcze i finansowe. Możliwe to jest tylko między narodami o zdrowej gospodarce i finansach własnych. Plan czteroletni w Niemczech powstał właśnie z myślą o wzmocnieniu własnej gospodarki i — zdaniem dr. Schachta — nie oznacza chęci odseparowania się od zagranicy.

Następnie dr. Schacht podkreśla, że okazało się dotąd niemożliwe załatwienie międzynarodowego problemu walutowego na podstawie złotej. Zastrzega się on jednak, że krytykując stosunki powojenne, nie występuje przeciw samej zasadzie waluty złotej. Winę za powiklania powojenne ponoszą — jego zdaniem — traktaty pokojowe. Zdaniem dr. Schachta, koniecznym jest: oczyszczenie sprawy długów międzynarodowych, ustanowienie lepszej dystrybucji surowców, co dla Niemiec związane jest z dostępem do kolonii, zakończenie powszechnej wojny gospodarczej, zniesienie lub zredukowanie wielu utrudnień w handlu światowym oraz bezwarunkowe wyrzeczenie się dewaluacji w celach handlowo-politycznych.

Zasadniczym jednak warunkiem tego wszystkiego jest prawdziwa pacyfikacja polityczna świata. Dopiero po stworzeniu tych warunków, będzie się mogła rozwinąć nieskrępowanie gospodarka światowa i nastąpi ład walutowy. Ład ten oparty będzie — zdaniem dr. Schachta — bezwarunkowo na bazie złota. Tak zw. „waluta indeksowa" nie ma widoków powodzenia.

Depresja w przemyśle białostockim

Eksport włókienniczy poważnie się zmniejszył

Sytuacja w przemyśle włókienniczym okręgu białostockiego w grudniu nie przedstawiała się korzystnie. Uruchomienie zespołów przędzalniczych spadło ze 140 proc. w listopadzie do 75 proc. w miesiącu sprawozdawczym. W pierwszej połowie grudnia unieruchomiono 14 zespołów, a w ostatniej dekadzie **prawie wszystkie fabryki były już nieczynne,** a tylko nieliczne zakłady były częściowo uruchomione po świętach.

Ogólnie rok 1937 zapowiadał się w swych pierwszych miesiącach, dość pomyślnie, a to głównie dzięki wzmożonemu eksportowi. **Tak pomyślna koniunktura zawiodła** jednak z powodu osłabienia sytuacji na niektórych rynkach odbiorczych, co spowodowało znaczne zmniejszenie wywozu. I tak w ciągu 11 miesięcy r. ub. wysłano do Indii brytyjskich tylko 56.843 kg. artykułów włókienniczych, wartości 216.279 zł., podczas gdy w 1936 r. w tym samym okresie wyeksportowano na ten rynek 438.819 kg. wartości przeszło 1.300 tys. zł. Rynek południowo - afrykański, który w r. 1936 wchłonął 28 proc. całego wywozu białostockiego, t. j. przeszło 551 tys. kg. wartości przeszło 2 miliony zł., w ciągu 11 miesięcy 1937 r. odebrał tylko 330.356 kg. towarów wartości 1.172 tys. złotych. Wzrost eksportu zaznaczył się jedynie do Chin i Mandżurii. Zwyżka ta nie wyrównała jednak strat poniesionych przez przemysł białostocki na innych rynkach, szczególnie, że część transportu, wskutek działań wojennych na Dalekim Wschodzie, została zatrzymana w drodze i pozostaje dotychczas w portach pośrednich.

Ceny tkanin eksportowych nieco zwyżkowały, głównie z powodu **zwyżki cen surowców i robocizny.** Podrożenie niektórych artykułów wpłynęło ogólnie na **zahamowanie eksportu** do tych krajów, które importują najtańsze wyroby, jak np. Indie brytyjskie.

Zwyżka akcyj Banku Polskiego

Tendencja dla papierów wartościowych była wczoraj mocniejsza. Za wyjątkiem pożyczki stabilizacyjnej, inne papiery wykazały zwyżkę kursów, odpowiadającą wzmożonemu popytowi.

Najmocniej zwyżka kursów uwydatniła się na rynku akcjowym, gdzie Bank Polski cieszył się popytem.

Transakcji papierami wartościowymi dokonywano po kursach następujących:

4 i pół proc. państwowa pożyczka wewnętrzna: grubsze odcinki podniosły się o 40 pkt. i obracano nimi po 64,40 w płaceniu, 64,90 w żądaniu. Drobne odcinki zwyżkowały o 25 pkt.; płacono za nie 64, żądano 64,50.

3 proc. inwestycyjna również wykazała zwyżkę. I em. poprawiła się o 75 pkt. osiągając 79,25 w płaceniu, 79,75 w żądaniu. Takąż zwyżkę wykazała również II em. tej pożyczki, za którą płacono 79.25, żądano 79.75.

5 proc. pożyczka konwersyjna podniosła się o 25 pkt. Za papier ten płacono 66,50, żądano 67.

5 proc. pożyczka kolejowa, po dłuższej przerwie znów była wczoraj notowana. Kurs pożyczki tej w stosunku do poprzedniego podniósł się o 50 pkt. Płacono za nią 64,25, żądano 64,75.

4 proc. prem. pożyczka dolarowa (dolarówka) zwyżkowała o 40 pkt. Na rynku prywatnym obracano nią po 42,15 kupno, 42,60 sprzedaż.

4 proc. pożyczka konsolidacyjna wykazała lekką zniżkę. Większe odcinki spadły o 25 pkt. do 66,50 w płaceniu, 67 w żądaniu.

Drobne zniżkowały o 25 pkt. i obracano nimi po 65,50 kupno, 66 sprzedaż.

4 i pół proc. listy zastawne ziemskie zwyżkowały o 25 pkt. Obracano nimi po 63,75 kupno, 64,25 sprzedaż.

5 proc. listy zastawne m. Łodzi z roku 1933 również podniosły się o 25 pkt. Za papier ten płacono 62,50, żądano 63.

Na rynku akcjowym zanotowano poważną zwyżkę akcyj Banku Polskiego. Za akcje płacono o 75 pkt. więcej niż onegdaj, a mianowicie 116.75 kupno, 117,75 sprzedaż.

Produkcja Zellwolle

Według prowizorycznych obliczeń produkcja wełny sztucznej (Zellwolle) w Niemczech wyniosła w 1937 r. 100 tys ton wobec 45 tys ton w 1936 r.

W 1938 r. zamierza się podnieść produkcję sztucznej wełny do 150 tys. ton. Zdaniem fachowców, podwyżka ta wymagać będzie zaledwie małego powiększenia importu drzewa, gdyż ostatnio przekonano się, że do produkcji Zellwolle nadaje się w zupełności krajowe drzewo bukowe, używane dotychczas w trzech czwartych na opał.

Zwiększenie produkcji sztucznego jedwabiu jest już zagadnieniem znacznie trudniejszym, wobec wyższych cen i konieczności dodatkowego importu.

Poza tym udało się w Niemczech znacznie podnieść własne uprawy lnu i konopi.

Rynek pieniężny

Urzędowa cedula giełdy warszawskiej

Na wczorajszym zebraniu giełdy walutowo - dewizowej w Warszawie tendencja dla dewiz była słabsza, przy obrotach niedużych. Notowano: Amsterdam 293,80, Bruksela 89,45, Helsingfors 11,66, Kopenhaga 117,70, Londyn 26.36, Nowy Jork 5,27,13, Nowy Jork — kabel 5,27,25, Oslo 132,45, Paryż 17,92, Praga 18,5[illegible] Sztokholm 135,30, Zurych 122. Bank Polski płacił za dolary amerykańskie 5.24,50, kanadyjskie 5.24, floreny hol. 292,80, franki fr. 17,72, szwajcarskie 121,50, belgi belg. 89,20, funty ang. 26,27, palestyńskie 25,95, guldeny gdańskie 99,80, korony czeskie 16,90, duńskie 117,15, norweskie 131,80, szwedzkie 135,15 liry włoskie 21, szylingi austriackie 98,20, marki fińskie 11,25, niemieckie 110,50, srebrne 118.

AKCJE.

Dla akcji tendencja była mocna, przy większych obrotach akcjami Banku Polskiego. Notowano: Bank Polski 117 — 117,25, Cukier 36,50 — 37, Węgiel 30,75, Lilpopy 61,50 Modrzejów 14,25 — 15, Ostrowiec 55 — 55,25, Starachowice 36 — 36,50 — 36,25, Żyrardów 61,50.

PAPIERY PROCENTOWE.

Dla papierów procentowych tendencja była również mocna, przy większych obrotach 4 i pół proc. wewn. Notowano: 3 proc. inwest. I em. 79, II em. 79,50, 4 proc. dol. 42 — 42,38, 4 i pół proc. poż. wewnętrzna 64,50 — 64,63, drobne odcinki 64,25, 4 proc. konsolidacyjna 67 — 66,75, drobne odcinki 65,75, 5 proc. konwersyjna 66,75, 5 proc. kolejowa 64,50, 8 proc. Przemysłu Polskiego funtowe 80 (kupon bieżący 11,83), 4 i pół proc. ziemskie 64, 5 proc. Warszawy stare 71, 5 proc. Warszawy z r. 1933 — 69 25 — 69,75 — 69,25, 5 proc.

GIEŁDA ŁÓDZKA

Na wczorajszym zebraniu giełdowym m. Łodzi notowano:

	Trans.	Sprzedaż	Kupno
Inw. I em.			78.75
Inw. 2 em.			79.00
Dolarówka			42.00
Kons. gr.			67.00
Wewn.			64.50
Bank Polski		116.50	116.00

Tendencja utrzymana

GIEŁDA ZBOŻOWA.

Żyto	23.70	
Pszenica	30.00	
Owies jednol.	22.50	
Mąka żytnia I g.	35.00	
Mąka żytnia 65%	32.50	
Mąka pszenna 65%	42.50	
Jęczmień prz.	20.75	— 21.25
Jęczmień brow.	22.00	— 23.00
Otręby pszenne	15.25	— 15.50
Otręby grube	16.50	— 16.75
Gryka	19.75	— 20.25
Wyka	19.00	— 22.00
Groch polny	29.50	— 30.00
Victoria	29.25	— 29.75
Mąka ziemn. super.	30.00	— 33.50
Mąka ziemn. prima	27.00	— 29.00

Tendencja utrzymana

Podwyżka taryfy kolejowej we Francji

Od dnia 1 stycznia 1938 roku obowiązuje we Francji nowa taryfa kolejowa, ustalająca cenę przejazdu 1 kilometra na: 0,60 ffr. w I-ej klasie, 0,43 ffr. w II klasie i 0,31.5 ffr. w III-ej klasie.

Przy zastosowaniu powyższych cen jednostkowych, koszt przejazdu np. z Paryża do Marsylii wynosi w klasie III 272 ffr. (dotychczas 216 ffr.), a cena biletu powrotnego III kl. (20 proc. zniżki) na tym samym szlaku — 435 ffr. (dotychczas 345 franków).

GŁOS SPORTOWY

Łódź, dnia 12 stycznia 1938

Prywata na zebraniu sędziów!

W obecności delegata wydziału spraw sędziowskich P.Z.P.N. p. Franka odbyło się doroczne walne zgromadzenie łódzkich sędziów piłkarskich, które jednak stało na tak kompromitującym niskim poziomie dyskusyjnym, że przynosi wstyd organizacji tak poważnej. Pięć godzin upłynęło na załatwianiu swych prywatnych spraw. P. Frank oświadczył, że z tak niskim poziomem obrad nigdzie się jeszcze nie spotkał.

Skład nowych władz nie rokuje też spokojnej pracy w sezonie, wybrani tam bowiem zostali m. in. ludzie nie dla dobra sprawy, ale z woli zmobilizowanej większości.

Nie został nprz. wybrany p. Winiarski, człowiek zasłużony dla organizacji, pracowity i obeznany z tematem, weszli natomiast m. in. tacy, którzy nigdy organizacyjnie nie pracowali.

Nowe władze wyglądają następująco: pp. Lange, Karalski Z., Stępień, Andrzejak, Szumlak, Kulawiak i Feja.

Na pierwszym posiedzeniu, nastąpi podział mandatów. Przewodnictwo obejmie p. Zygmunt Lange, przewodniczący w latach poprzednich, jedyny zresztą, którego zatwierdzą władze ŁZOPN.

P. K. Wardęszkiewicz sędzią międzypaństwowym

PZPN postanowił na swym ostatnim posiedzeniu zatwierdzić następujących sędziów międzynarodowych na sezon 1938 r.: dr. Józef Lustgartena, dr. Rutkowskiego, Maksa Sznajdra, Kazimierza Wardęszkiewicza i Wacława Kuchara, w miejsce p. Arczyńskiego.

Jest więc trzech krakowian, jeden łodzianin i jeden lwowianin.

Ósemka Łodzi na mecz z Warszawą

Międzymiastowy mecz bokserski Łodzi z Warszawą w dniu 23 b. m. dochodzi definitywnie do skutku. W związku z tym, kpt. zw. ŁOZB p. Milsch ustalił skład reprezentacji Łodzi, który przedstawia się następująco:

w. musza: SZWED (IKP), rezerwa Ostrowski II (Zjednoczone);

w. kogucia: MARCINKOWSKI (IKP), rezerwa Rychter (KE);

w. piórkowa: AUGUSTOWICZ (Geyer), rezerwa Czesławski (IKP);

w. lekka: KIJEWSKI (Zjedn.), rezerwa Wojciechowski II (Geyer);

w. półśrednia: OSTROWSKI (Geyer), rezerwa Wdowiński (Hak.);

w. średnia: CHMIELEWSKI (IKP), rez. Pisarski (G);

w. półciężka: Pietrzak (IKP), rez. Dylibas (Sok.);

w. ciężka: JASKUŁA (Zjedn.); rez. Blibaum (Hak.).

Sejmik piłkarzy obraduje w niedzielę

W nadchodzącą niedzielę 16 bm. odbędzie się w sali Rady Miejskiej przy ul. Pomorskiej, o godz. 9.30 w 1-szym terminie i o godz. 10-ej jako w drugim terminie roczne walne zgromadzenie okręgowego związku piłki nożnej.

W poniedziałek odbyło się ostatnie zebranie dotychczasowego zarządu, na którym omówiono ostatnie wnioski oraz przygotowano materiał sprawozdawczy na walne zgromadzenie. W tym roku poraz pierwszy, według nowego regulaminu, nie będzie wybrany na walnym zgromadzeniu cały zarząd OPN, lecz tylko jedna trzecia zarządu, na miejsce tych członków zarządu, którzy zostali wyeliminowani drogą losowania.

Irlandia przyjeżdża!

Wielka sensacja piłkarska sezonu 1938

Na ostatnim posiedzeniu zarządu P. Z. P. N. zapadł szereg ciekawych uchwał:

Postanowiono mianowicie **do puścić do piłkarskich reprezentacji okręgowych, rozgrywających zawody o puchar Polski, również i graczy ligowych.** Jak wiadomo, w reprezentacjach takich mieli dotychczas prawo grać wszyscy gracze z wyjątkiem ligowych.

W dalszym ciągu pertraktacji z francuską ligą południową w sprawie zawodów piłkarskich zaproponowano wysłanie reprezentacji PZPN. do Marsylii na jeden mecz ze zwrotem kosztów przejazdu w wys. 13 tys. zł., a na dwa — za 15 tys. zł. **Gdyby Marsylia warunki te zaakceptowała, wówczas wyjazd piłkarzy polskich nastąpiłby w połowie lutego.**

Z zawodów w Lille, które miałyby się odbyć w tym samym czasie, **PZPN. zrezygnował,** ustępując je okręgowi krakowskiemu. Kraków wespół ze Śląskiem nawiązał już pertraktacje.

Zaakceptowano warunki finansowe spotkania reprezentacji piłkarskiej Irlandii z Polską. Odbędzie się ono dn. 22 maja w Warszawie. Będzie to jedno z najsensacyjniejszych spotkań, jakie się odbędą w Polsce.

Piłkarskie mistrzostwa świata

4 czerwca rozpoczną się mecze pierwszej rundy, finał rozegrany zostanie 19 czerwca w Paryżu

W San Remo odbyły się dwudniowe obrady międzynarodowej federacji piłkarskiej w sprawie organizacji piłkarskich mistrzostw świata. Na zebraniu zapadły decyzje we wszystkich spornych kwestiach, dotyczących organizacji mistrzostw.

Najważniejsza kwestia — sprawa udziału Argentyny w rozgrywkach została rozstrzygnięta w ten sposób, że z Południowej Ameryki dopuszczona zostanie jedynie Brazylia, ponieważ państwo to zgłosiło się w terminie. Argentyna zostanie dopuszczona do finału dopiero po rozegraniu spotkania ze zwycięzcą strefy środkowej Ameryki. Spotkanie to ma się odbyć dnia 29 maja w Europie w niewyznaczonej dotychczas miejscowości. Równocześnie międzynarodowa federacja zażądała od państw środkowej Ameryki wyłonienia zwycięzcy do dnia 1 kwietnia r. b. Gdyby w ciągu tego czasu środkowa Ameryka nie wyłoniła zwycięzcy grupy, wówczas federacja potraktuje to jako wycofanie się środkowej Ameryki z turnieju i do finału zakwalifikuje się automatycznie Argentyna.

Azję reprezentować będzie w turnieju jedynie drużyna Indii Holenderskich. Drużyna ta będzie musiała stoczyć walkę eliminacyjną ze Stanami Zjednoczonymi w dniu 29 maja, prawdopodobnie w Amsterdamie. Zwycięzca tego spotkania zakwalifikuje się do finału.

Sprawę zatargu między Portugalią i Szwajcarią załatwiono w ten sposób, że państwa te muszą rozegrać mecz eliminacyjny w dniach 30 kwietnia lub 1 maja w jednym z miast włoskich, prawdopodobnie w Mediolanie.

Równocześnie federacja ustaliła terminarz rozgrywek finałowych.

W dniach 4 i 5 czerwca w różnych miastach Francji odbędzie się 8 spotkań pierwszej rundy.

W razie gdyby niektóre spotkania w pierwszej rundzie przyniosły wynik nierozstrzygnięty, mecze te zostaną powtórzone dnia 9 czerwca.

Dnia 12 czerwca rozegrane zostaną cztery mecze pomiędzy zespołami zwycięskimi pierwszej rundy. W razie remisów, mecze tej rundy zostaną powtórzone 14 czerwca.

Półfinały mają się odbyć dnia 16 czerwca.

Walka o trzecie i czwarte miejsce stoczona zostanie dnia 17-go czerwca.

Finał o pierwsze i drugie miejsce rozegrany zostanie w Paryżu dn. 19 czerwca.

Blogi nastrój wzajemnej adoracji

w Polskim Związku Kolarskim

Pod tym tytułem znajdujemy w jednym z pism następujące ciekawa uwagi:

„Polski Związek Kolarski nie ma obecnie już „żadnych trosk". Torów kolarskich mamy „nadmiar", kasa związku jest „pełna", liczba zawodników powiększyła się co najmniej „trzykrotnie", wyniki torowe „dorównują" klasie zagranicznej, trener zagraniczny „podniósł" nasz poziom sportowy, kolarstwo poszło „w masy", stworzono nawet grupę niezależnych, jednym słowem PZKOL po znojnej tegorocznej pracy spoczął na laurach, nie zapomniawszy przed tym uszczknąć dla siebie z kapitału „kapituły" kilka skromnych złotych i srebrnych odznaczeń.

Walne zgromadzenie PZTK uchwaliło w ub. roku stworzenie Kapituły oznaki „za zasługi dla kolarstwa polskiego". Wprawdzie wystarczyłaby zwyczajna komisja odznaczeniowa, jak w innych organizacjach sportowych, no, ale „Kapituła" brzmi lepiej.

Jest rzeczą jasną i powszechnie przyjętą, że członkowie Kapituły składają się z osób najstarszych i najbardziej zasłużonych i ci wyłącznie posiadają prawo nadawania odznaczeń. Widocznie trudno było tych najbardziej zasłużonych znaleźć i do Kapituły weszli z urzędu prezesi okręgów. Są to wszyscy ludzie poważni, bezwzględnie uczciwi i pracowici, jednakże w większości nie tak dawno zaawansowani w kolarstwie, wobec czego nie mogą dobrze znać tych rzeczywiście najbardziej zasłużonych.

Nie może być dla członków Kapituły żadnym usprawiedliwieniem, że niektóre kluby nie podają swych członków do odznaczeń. Prezesi okręgów winni wiedzieć, czy w ich „parafii" przebywa jakiś wybitny lub zasłużony kolarz.

Czy żadnemu z członków Kapituły nie nasunęła się myśl, że oprócz siebie należałoby może nie złotą, może nie srebrną lub brązową, ale bodaj skromnym dyplomem odznaczyć naszą czwórkę olimpijską, zdobywców srebrnego medalu na olimpiadzie w Paryżu, pp. Szymczyka, Łazarskiego, Langego i Stankiewicza. Są to przecież byli rekordziści i mistrzowie Polski!! Kwiat kolarstwa polskiego w jego najlepszym rozkwicie!

Albo np. długoletni kapitan związkowy i wybitny znawca kolarstwa p. Feliks Wojtkiewicz? Albo p. Adamowski ze Lwowa, inicjator najdłuższego w Polsce wyścigu Lwów—Kraków? Albo jeden z naszych najstarszych turystów, znany działacz p. prof. Wacek ze Lwowa? i t. d.

Nie wspominam już np. o Kłosowiczu, 3-krotnym górskim mistrzu Polski, mistrzu Stefańskim, albo Puszu, Napierale, Wasilewskim i innych, czyż ci kolarze nie podpadają pod kategorię „Zasłużonych dla kolarstwa polskiego?" Czyż nawet brązowej odznaki nie mogli dostać?

Tu coś jest nie w porządku, tym bardziej, że na liście odznaczeń figurują nazwiska szeroklemu ogółowi kolarzy zupełnie nieznane.

Więc albo „Kapitułę rowerową" rozwiązać, albo jej nadać szersze ramy. Do odznaczeń w pierwszym rzędzie ma prawo kolarz, a dopiero później... członek Kapituły!"

Do Zakopanego
od 13—17.I. zł. 15.30

do Warszawy
od 15—16.I. zł. 7.—

RAID
kolejowo - narciarski
od 30.I—9.II. zł. 175.—

Zapisy i informacje:
Wagons-Lits/Cook
Łódź, Piotrkowska 68

Jedziemy na mecz Polska—Włochy

Na mecz bokserski Polska — Włochy, Liga Popierania Turystyki organizuje dwudniową wycieczkę pociągiem popularnym do Warszawy, który uruchomiony będzie według następującego rozkładu jazdy:

Dnia 15. I. odjazd z dworca Łódź-Fabr. o godz. 7 m. 50.

Dnia 15. I. przyjazd do Warszawy Gł. o godz. 10 m. 08.

Dnia 16. I. odjazd z dworca Warszawa Gł. o godz. 21 m. 10.

Dnia 16. I. przyjazd do Łodzi Fabr. o godz. 23 m. 50.

Opłata za przejazd w obie strony w wagonie klasy 3-ej wynosi 7 zł. od osoby.

Karty kontrolne na ten pociąg nabyć można w kasie biletowej na stacji Łódź-Fabryczna oraz w biurach podróży „Orbis" i „Wagons Lits/Cook" w Łodzi.

Król pojedzie do Rygi

Skład drugiej reprezentacji hokejowej Polski na mecz z Łotwą w Rydze, w dniu 23 b. m. będzie ustalony dopiero w przyszłym tygodniu, p. Warmiński nieoficjalnie wskazał jednak na następującą drużynę: Wiro Kiro; Kasprzycki, Sokołowski; Andrzejewski, Dolecki, Przedpelski; Król, Ursoń i jeszcze trzeci napastnik do drugiego ataku.

Zmiany w reprezentacji hokejowej

W składzie hokejowej reprezentacji Polski na tournee po Szwajcarii zaszła wczoraj zmiana. Atakowany za lekkomyślne wyznaczenie tylko jednego bramkarza, p. Warmiński zdecydował się zabrać ostatecznie i Maciejkę z Cracovii. Natomiast Przedpelski nie pojedzie, pono z powodu braku funduszów.

Kosztem p. Bucholza ostatecznie znalazłoby się miejsce dla jeszcze jednego gracza.

Ping-pongiści losują dziś w Londynie

Do mistrzostw świata w tenisie stołowym, które rozpoczną się w poniedziałek 24 b. m. w Londynie zgłoszonych zostało ostatecznie 16 państw, w tem dziesięć obsadza zarówno konkurencje męskie jak i żeńskie.

Zgłoszone zostały następujące państwa: Anglia, Austria, Belgia, Czechosłowacja Egipt, Francja, Holandia, Irlandia, Jugosławia, Litwa, Łotwa, Niemcy, Polska, Walia, Węgry i USA.

Dziś, w środę, w hotelu Dorchester odbędzie się losowanie, które zaszczycą przedstawiciele dyplomatyczni zainteresowanych państw. M. in. obecny będzie sekretarz ambasady Rzplitej w Londynie.

Eliminacje szermiercze przed meczem Łódź — Katowice

W nadchodzącą sobotę 15 b. m. odbędą się w lokalu KSTramwajarzy (ul. Piotrkowska 211) eliminacyjne zawody szermiercze przy udziale czołowych zawodników łódzkich przed ustaleniem składu reprezentacji Łodzi na mecz z Katowicami w dniach 1 — 2 lutego w Łodzi. Program eliminacyj przewiduje walki we wszystkich trzech broniach.

Mecz Łódź—Królewiec dochodzi do skutku

W niedzielę 23 b. m. odbędzie się w Łodzi międzynarodowy mecz zapaśniczy Łódź — Królewiec. Protektorat nad meczem Łódź — Królewiec objął prezydent m. Łodzi M. Godlewski. Drugi mecz reprezentacji Królewca, który miał się odbyć w Pabianicach, nie dojdzie do skutku ze względu na brak odpowiedniej sali.

W reprezentacji Łodzi walczyć będą następujący zawodnicy: w. kogucia Falecki (KE), w. piórkowa Kulesza (IKP), w. lekka Barylak (IKP), lub Kawał I (Wima), w. półśrednia Hinc (Wima), w. średnia Ślickowski (IKP), półciężka Jakubowski (IKP) i w. ciężka Cymer (Wima) lub Lipczyński (KE).

„PRACA"
Kursy Zawodowe Żeńskie przy Tow. Szerzenia Pracy Zawodowej wśród Kobiet Żyd.
Wólczańska 21, tel. 157-15
przyjmuje zapisy na nast. działy:
1. Sztuka stosowana - hafciarstwo.
2. Krawiectwo damskie - krój.
3. Gorseciarstwo - krój.
4. Modniarstwo - kapelusze.
5. Bieliźniarstwo - krój.
6. Ondulacja.
7. Manicure.
Sekretarjat czynny w g. od 9— 13 i 15—19.

KINO TEATR METRO PRZEJAZD 2
Pocz. o 4-ej
Dziś i dni następnych!
ADOLF DYMSZA
w najnowszej komedii polskiej pt. NIEDORAJDA
Ceny od 54 gr.

KINO TEATR MIRAŻ 11 LISTOPADA 16
Pocz. o 4-ej
Dziś i dni następnych!
DYBUK
W roli Cadyka z Miropola Abram Morewski

Zimnych mieszkań niema!
gdy DRZWI i OKNA
są uszczelnione specjalnym filcem (wyłącznie posiadanym)
A. FRYDENZONA. Ceny obecnie zniżone!
Dzwonić 173-57.
W soboty telefon: 222-72.

DR. MED.
ADAM BENDER
Kardiolog (spec. chor. serca)
POWRÓCIŁ
i przeprowadził się na
Al. Kościuszki 46, fr. part.
tel. niezmieniony 191-25
Przyjm. od 4.30 do 7 w.

DOKTÓR
KLINGER
spec. chor.: WENERYCZNYCH, SEKSUALNYCH i SKÓRNYCH (włosów)
Andrzeja 2, tel. 132-28
Przyjmuje od 9—11 rano i od 6—8 w
W niedzielę i święta od 10—12

Dr. E. Gutman
powrócił
Al. Kościuszki 8
tel. 173-00

DR. MED.
M. JAKOBSON
CHIRURGJA I ORTOPEDJA
Spec. chirurgia kostna
STERLINGA 22
tel. 174-42.

LEKARZ - DENTYSTA
Helena Halpern
NARUTOWICZA 2
TEL. 170-96
Godz. przyjęć: od 11—2 i 4—7.

Gabinet kosmetyki leczniczej i toaletowej
Z. SZWALBE
dyplom Uniwersytecki
Moniuszki 1, tel. 127-99.
Usuwanie wszelkich defektów cery.
Usuwanie bezpowrotnie i bez śladów szpecących włosów.
Przyjmuje 10—2 i 4—8 wiecz

PROSZKI MIGRENO-NERVOSIN KOGUTEK
GRYPA, PRZEZIĘBIENIE BÓLE GŁOWY, ZĘBÓW itp.
ŻĄDAJCIE PROSZKÓW TYLKO W MIGRENICZNYCH TOREBKACH.

Dr. J. Nadel
AKUSZER-GINEKOLOG
przyjmuje od 10—12 i od 4—8 w.
Andrzeja 4, tel. 228-92

DR. MED.
P. KOTOK
CHOR. WEWNĘTRZNE
Żeromskiego 44, tel. 114-25
powrócił

Dr. med. HELLER
Spec. chorób wenerycznych, moczopłciowych i skórnych
Traugutta 8. Tel. 179-89
Przyjmuje od 8—11 i 4—8 wiecz.
w niedziele i święta od 10—1 pp.

Dr. med.
L. NITECKI
Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych
Nawrot 32, front I piętro
telefon 213-18.
Przyjm. od 8—9.30 rano i od 5.30—9 w.
W niedz. i święta od 9—12 w poł.

Dr. Ludwik Falk
Choroby skórne i weneryczne
Nawrot 7, tel. 128-07
przyjmuje od 10—12 i 5—7

Do akt. Nr. Km. 1881/XI/37

OBWIESZCZENIE

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi rew. 11-go zamieszkały w Łodzi, przy ul. Lipowej 44 na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 18 stycznia 1938 r. o godz. 12 w Łodzi przy ul. 11-go Listopada 30 odbędzie się publicznalicytacja ruchomości a mianowicie:

2 kap pluszowych i mebli oszacowanych na łączną sumę zł. 605.—

które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Łódź, dn. 27.12 1937 r.

Komornik: (—) S. Bednarek.

Ogłoszenia drobne

Nauka i wychowanie

FRANCUSKIEGO krótką, łatwą metodą (Auson) nauczy się każdy dla potrzeb w kraju i zagranicą. Absolwent Sorbony. Legionów 11, m. 13. Dawidowicz. 12—3, 8—10 w.

PROFESOR filologii udziela lekcji niemieckiego, francuskiego i angielskiego. Umiarkowane wynagrodzenie. Zgłoszenia „Filolog" do Komitetu Uchodźców z Niemiec, Cegielniana 19, tel. 117-18.

KOREPETYTORKA wykwalifikowana udziela lekcji. Specjalna metoda stosowana dla dzieci: niechętnych i zaniedbanych w nauce; hebrajski. Tel. 151-99. Prosić p. Rutę.

Różne

DO DOBRZE zaprowadzonej i urządzonej farbiarni poszukuje się wspólnika. Oferty sub „10,000".

Zagubiono klucze

dnia 10 stycznia między godz. 15 a 16 na odcinku ulicy Śródmiejskiej przy Piotrkowskiej wzgl. na ul. Zachodniej, 11 Listopada do Gdańskiej. Łask. znalazca uchce klucze złożyć w administracji „Głosu Porannego" przy ulicy Piotrkowskiej 70.

ZOSTAŁ skradziony los loteryjny do kl. IV nr. 73027. Ostrzega się przed kupnem.

MAŁACHOWSKI Hilary zgubił kwit kaucyjny Elektrowni Łódzkiej nr. 91794 z dn. 4.7 1933 r. na zł. 20.—.

ZGUBIONO kwit kaucyjny Elektrowni Łódzkiej na zł. 20.— za nr. 108399 na nazwisko M. Polak, Piotrkowska 24.

ZGUBIONO kwit kaucyjny Elektrowni Łódzkiej na zł. 20.— za nr. 61535, na nazwisko J. Szuw, Zawadzka 50.

Uzdrowiska

RABKA - „PALACE" pierwszorzędny pensjonat pod zarządem d-rowej Pauliny Keinerowej. Pełny nowoczesny komfort. Wykwintna kuchnia. Salony. Garaże. Tel. 325.

RABKA — „Riwiera", pełnokomfortowy pensjonat, zarząd Goldmana. Telefon: 267. 241—10

ZAKOPANE. Pięknie położona willa „Astoria", droga do Białego. Nowoczesny, komfortowy pensjonat pod zarządem d-rowej Goldblat. Kuchnia wykwintna, na żądanie dietetyczna. Tel. 19-45. W styczniu o 20 proc. taniej. 49—8

Lokale

ZŁ. 40.— KWARTALNIE 1 pokój zł. 100 kwartalnie 1 pokój z kuchnią; zł. 125.— kwartalnie 2 pokoje z kuchnią; 3 — 4 — 5 — 6-ciopokojowe mieszkania; pokoje umeblowane oraz garsoniery od zł. 20.— poleca „Zenit", Piotrkowska 82 telefon 260-25.

1 POKÓJ o 2 oknach, III piętro, tanio do oddania dla 1 lub 2 panów. Obejrzeć od godz. 2 — 4: 7 — 9. Piotrkowska 53, m. 7.

POTRZEBNY lokal na sklep i biuro na Piotrkowskiej. Oferty pod „K. O." do admin.

CIEPŁO w mieszkaniu!
Uszczelniam OKNA i DRZWI od wiatru, zimna i kurzu pod gwarancją kilkuletnią. Ceny niskie
F. Pinczewski, tel. 257-18

Ala Izb...
wykwalifikowana pielęgniark... z długoletnim doświadcz...
przyjmuje wszelkie zani...
DYŻURY. TEL...

W WILLI w ogrodz... ny pokój z oddzielnym we... do wynajęcia. 50 i 80 zł. mies. nie. Gdańska 94.

Kupno i sprzedaż.

SKLEP spożywczy dobrze prosperujący natychmiast do sprzedania. Kątna 43.

Posady

POSZUKUJĘ posady, jako pomocnica buchaltera, lub kasjerka. Ewentualnie za kaucją. Pierwszorzędne referencje. Dzwonić pod nr. 108-95. 98—2

Aby poznać rynek ogłoszeniowy w Polsce...
Droga do celu!
Dokładne informacje ogłoszeniowe o pismach oraz pierwszy spis firm ogłaszających się i osób pracujących w zawodzie ogłoszeniowym: rzeczoznawców i grafików reklamowych, dyrektorów, kierowników i współpracowników działu ogłoszeń w wydawnictwach, właścicieli, dyrektorów i współpracowników fachowych biur ogłoszeń.
Do nabycia u Gebethnera i Wolffa oraz w większych księgarniach. Cena zł 5.—
KATALOG PRASY R.P. 1938
LARUM BIURO OGŁOSZEŃ
WARSZAWA KRÓLEWSKA 1, TEL. 51872, 61...

KINO - TEATR URANIA Cegielniana 2 Tel. 107-34.
— I. — Dziś premiera!
Poraz pierwszy w Łodzi. Walka terorystów arabskich z wojskami angielskimi w Palestynie, oto film aktualny — pod tyt.
W OGNIU POCISKÓW
W roli głównej JOHN WAYNE
Urocza władczyni serc i melodii DEANNA DURBIN w swojej najlepszej komedii p. t. PENNY
Początek o 4-ej, w soboty, niedz. i święta o g. 12-ej

CORSO
Poez. w dni powszednie 4 w soboty i niedziele o g. 12-ej
Ceny od 50 gr.
— I. — Dziś premiera! —
PORAZ PIERWSZY w ŁODZI!
Dzikie ścieżki
Największa sensacja. — Najpiękniejsza miłość
W rolach gł.: JOHN AREDGE, koń—wojownik, LOUISE LATIMER, pies—błysk
Wielki podwójny program! — II. —
Sprzedawca traktorów
Niebywała komedia, która nawet BUSTERA KEATONA zmusiła do śmiechu.
W roli głównej JOE BROWN

Prenumerata miesięczna „Głosu Porannego" ze wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi zł. 4.60, za odnoszenie — 40 groszy z przesyłką pocztową w kraju — zł. 6.—, za granicą — zł. 9.—

Redakcja rękopisów nie zwraca.

Ogłoszenia za wiersz milimetrowy 1-szpaltowy (strona 5 szpalt): 1-sza strona 2 zł.; Reklamy tekstem redakcyjnym zł. 1.50; w tekście: z zastrzeżeniem miejsca 60 gr., bez zastrzeżenia miejsca 50 gr., nekrologi 40 gr. Zwyczajne (str. 10 szpalt) 12 gr. Drobne 15 gr. za wyraz, najmniejsze ogłoszenie zł. 1.50. Poszukiwanie pracy 10 gr. za wyraz, najmniejsze zł. 1.20. Ogłoszenia zaręczynowe i zaślubinowe 12 zł. Ogłoszenia w dodatku niedzielnym „Rewia" (str. 5 szp.) 1 zł. Ogłoszenia zamiejscowe obliczane są o 50% drożej, firm zagr. 100%. Za ogłoszenia tabelaryczne lub fantaz. dodatkowo 50%. Ogłoszenia dwukolor. o 50% drożej.

Redaktor odp. Lucian Lipiński Za Wydawnictwo: „Głos Poranny — Jan Urbach i S-ka" Eugeniusz Kronman. W drukarni własnej Piotrkowsk...